

VERSION PROVISoire

NE PAS CITER SANS MENTIONNER LA SOURCE
La version définitive comprend aussi le compte rendu analytique bilingue. Les annexes sont reprises dans une brochure séparée.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

VOORLOPIGE VERSIE

NIET CITEREN ZONDER BRONVERMELDING
De definitieve versie bevat ook het tweetalige beknopt verslag. De bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTEGRAL**INTEGRAAL VERSLAG**

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi**28-10-2021****Après-midi****Donderdag****28-10-2021****Namiddag**

*Les textes n'ont pas encore été révisés par les orateurs.
Ceux-ci peuvent communiquer leurs corrections par écrit
avant le*

4-11-2021, à 16 heures

au Service du Compte rendu intégral.

e-mail: CRIV@lachambre.be

*De teksten werden nog niet door de sprekers nagezien. Zij
kunnen hun correcties schriftelijk
meedelen vóór*

4-11-2021, om 16 uur

aan de Dienst Integraal Verslag.

e-mail: CRIV@dekamer.be

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Hommage à David Amess, Député britannique 1
Orateur: Alexander De Croo, premier ministre

QUESTIONS 2

Questions jointes de 2

- Barbara Pas à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les nouvelles mesures de lutte contre le coronavirus" (55001975P) 2

- Kathleen Verhelst à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'adaptation des mesures pour faire face à la quatrième vague de coronavirus" (55001980P) 2

- François De Smet à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La hausse des contaminations et les mesures du Codeco" (55001983P) 2

- Daniel Bacquelaine à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures prises par le Comité de concertation" (55001995P) 2

- Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les nouvelles mesures de lutte contre le coronavirus" (55001997P) 2

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les derniers chiffres de la pandémie de Covid-19 et la communication du gouvernement fédéral" (55001984P) 2

Orateurs: Barbara Pas, présidente du groupe VB, *Kathleen Verhelst*, *François De Smet*, *Daniel Bacquelaine*, *Jean-Marie Dedecker*, *Peter De Roover*, président du groupe N-VA, *Alexander De Croo*, premier ministre

Renvoi d'amendements en commission 7

Orateurs: Raoul Hedebouw, président du groupe PVDA-PTB, *Peter De Roover*, président du groupe N-VA

Questions jointes de 8

- Kris Verduyckt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La position de la Belgique lors de la COP26" (55001977P) 8

- Séverine de Laveleye à Zakia Khattabi (Climat, Environnement, Développement durable et Green Deal) sur "La COP26" (55001979P) 8

- Christian Leysen à Alexander De Croo (premier 8

INHOUD

Huldebetoon aan David Amess, Brits 1
 parlamentslid
Spreker: Alexander De Croo, eerste minister

VRAGEN 2

Samengevoegde vragen van 2

- Barbara Pas aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nieuwe coronamaatregelen" (55001975P) 2

- Kathleen Verhelst aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De aangepaste maatregelen in de strijd tegen de vierde coronagolf" (55001980P) 2

- François De Smet aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stijging van het aantal besmettingen en de maatregelen van het Overlegcomité" (55001983P) 2

- Daniel Bacquelaine aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De maatregelen van het Overlegcomité" (55001995P) 2

- Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nieuwe coronamaatregelen" (55001997P) 2

- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De jongste coronacijfers en de communicatie van de federale regering" (55001984P) 2

Sprekers: Barbara Pas, voorzitter van de VB-fractie, *Kathleen Verhelst*, *François De Smet*, *Daniel Bacquelaine*, *Jean-Marie Dedecker*, *Peter De Roover*, voorzitter van de N-VA-fractie, *Alexander De Croo*, eerste minister

Verzending van amendementen naar een commissie 7

Sprekers: Raoul Hedebouw, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, *Peter De Roover*, voorzitter van de N-VA-fractie

Samengevoegde vragen van 8

- Kris Verduyckt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De positie van België op de COP26" (55001977P) 8

- Séverine de Laveleye aan Zakia Khattabi (Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal) over "De COP26" (55001979P) 8

- Christian Leysen aan Alexander De Croo (eerste 8

ministre) sur "La COP26 à Glasgow" (55001981P)		minister) over "De COP26 in Glasgow" (55001981P)	
- Catherine Fonck à Zakia Khattabi (Climat, Environnement, Développement durable et Green Deal) sur "La COP26" (55001992P)	8	- Catherine Fonck aan Zakia Khattabi (Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal) over "De COP26" (55001992P)	8
- Wouter De Vriendt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La COP26 à Glasgow" (55001996P)	8	- Wouter De Vriendt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De COP26 in Glasgow" (55001996P)	8
- Greet Daems à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les attentes de la Belgique et du gouvernement fédéral par rapport à la COP26" (55001998P)	8	- Greet Daems aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De verwachtingen van België en de federale regering met betrekking tot de COP26" (55001998P)	8
<i>Orateurs:</i> Kris Verduyckt, Séverine de Laveleye, Christian Leysen, Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Wouter De Vriendt, Greet Daems, Alexander De Croo , premier ministre		<i>Sprekers:</i> Kris Verduyckt, Séverine de Laveleye, Christian Leysen, Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Wouter De Vriendt, Greet Daems, Alexander De Croo , eerste minister	
Question de Tomas Roggeman à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La volonté du gouvernement d'envisager des réparations par rapport au passé colonial" (55001993P)	13	Vraag van Tomas Roggeman aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De bereidheid van de regering tot herstelbetalingen voor het koloniale verleden" (55001993P)	13
<i>Orateurs:</i> Tomas Roggeman, Alexander De Croo , premier ministre		<i>Sprekers:</i> Tomas Roggeman, Alexander De Croo , eerste minister	
Question de Nathalie Muylle à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le CST dans les entreprises" (55001976P)	14	Vraag van Nathalie Muylle aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Het CST in de bedrijven" (55001976P)	14
<i>Orateurs:</i> Nathalie Muylle, Pierre-Yves Dermagne , vice-premier ministre et ministre de l'Économie et du Travail		<i>Sprekers:</i> Nathalie Muylle, Pierre-Yves Dermagne , vice-eersteminister en minister van Economie en Werk	
Questions jointes de	15	Samengevoegde vragen van	15
- Anja Vanrobaeys à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La protection sociale des coursiers à vélo" (55001978P)	15	- Anja Vanrobaeys aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sociale bescherming van fietskoeriers" (55001978P)	15
- Sophie Thémont à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le statut des coursiers de l'économie de plateforme" (55001982P)	15	- Sophie Thémont aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Het statuut van de koeriers van de platformeconomie" (55001982P)	15
<i>Orateurs:</i> Anja Vanrobaeys, Sophie Thémont, Pierre-Yves Dermagne , vice-premier ministre et ministre de l'Économie et du Travail		<i>Sprekers:</i> Anja Vanrobaeys, Sophie Thémont, Pierre-Yves Dermagne , vice-eersteminister en minister van Economie en Werk	
Questions jointes de	17	Samengevoegde vragen van	17
- Chanelle Bonaventure à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'annonce de l'augmentation des primes d'assurance" (55001985P)	17	- Chanelle Bonaventure aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De aangekondigde stijging van de verzekeringspremies" (55001985P)	17
- Marco Van Hees à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'augmentation des primes d'assurance" (55001986P)	17	- Marco Van Hees aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De stijging van de verzekeringspremies" (55001986P)	17
<i>Orateurs:</i> Chanelle Bonaventure, Marco Van Hees, Pierre-Yves Dermagne , vice-premier ministre et ministre de l'Économie et du Travail		<i>Sprekers:</i> Chanelle Bonaventure, Marco Van Hees, Pierre-Yves Dermagne , vice-eersteminister en minister van Economie en	

		Werk	
Questions jointes de	19	Samengevoegde vragen van	19
- Wouter Vermeersch à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "Le plaidoyer pour une diminution des accises sur les carburants" (55001988P)	19	- Wouter Vermeersch aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "Het pleidooi voor een verlaging van de brandstofaccijnzen" (55001988P)	19
- Raoul Hedebouw à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "L'augmentation des prix de l'essence et du diesel" (55001989P) <i>Orateurs:</i> Wouter Vermeersch, Raoul Hedebouw , président du groupe PVDA-PTB, Vincent Van Peteghem , vice-premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Coordination de la lutte contre la fraude	19	- Raoul Hedebouw aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De stijging van de prijzen voor benzine en diesel" (55001989P) <i>Sprekers:</i> Wouter Vermeersch, Raoul Hedebouw , voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, Vincent Van Peteghem , vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding	19
Question de Denis Ducarme à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "Les problèmes récurrents pour les professions comptables dans les applications du SPF Finances" (55001991P) <i>Orateurs:</i> Denis Ducarme, Vincent Van Peteghem , vice-premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Coordination de la lutte contre la fraude	21	Vraag van Denis Ducarme aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De herhaalde problemen die de cijferberoepers ondervinden met de applicaties van de FOD Financiën" (55001991P) <i>Sprekers:</i> Denis Ducarme, Vincent Van Peteghem , vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding	21
Question de Sigrid Goethals à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "La grève du zèle de la police à l'aéroport" (55001987P) <i>Orateurs:</i> Sigrid Goethals, Annelies Verlinden , ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique, Denis Ducarme	22	Vraag van Sigrid Goethals aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "De stiptheidsacties van de politie op de luchthaven" (55001987P) <i>Sprekers:</i> Sigrid Goethals, Annelies Verlinden , minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing, Denis Ducarme	22
Question de Koen Geens à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "L'opération Sky" (55001990P) <i>Orateurs:</i> Koen Geens, Annelies Verlinden , ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique	24	Vraag van Koen Geens aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Operatie Sky" (55001990P) <i>Sprekers:</i> Koen Geens, Annelies Verlinden , minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische vernieuwing	24
Question de Catherine Fonck à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "L'outil d'authentification Helena" (55001994P) <i>Orateurs:</i> Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Mathieu Michel , secrétaire d'État à la Digitalisation, chargé de la Simplification administrative, de la Protection de la vie privée et de la Régie des Bâtiments, adjoint au premier ministre	25	Vraag van Catherine Fonck aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De authenticatietool Helena" (55001994P) <i>Sprekers:</i> Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Mathieu Michel , staatssecretaris voor Digitalisering, belast met Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de eerste minister	25
Ordre du jour <i>Orateur:</i> Catherine Fonck , présidente du groupe cdH	26	Agenda <i>Spreker:</i> Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie	26
PROJETS DE LOI	27	WETSONTWERPEN	27

Projet de loi portant assentiment à l'Amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets, adopté à Londres le 30 octobre 2009 (2052/1-3)	27	Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afvalstoffen, aangenomen te Londen op 30 oktober 2009 (2052/1-3)	27
<i>Discussion générale</i> <i>Orateur: Thierry Warmoes</i>	27	<i>Algemene bespreking</i> <i>Spreker: Thierry Warmoes</i>	27
<i>Discussion des articles</i>	28	<i>Bespreking van de artikelen</i>	28
Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne sur l'échange et la protection mutuelle des informations classifiées, fait à Bruxelles le 15 octobre 2015 (2074/1-3)	29	Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje inzake de uitwisseling en wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Brussel op 15 oktober 2015 (2074/1-3)	29
- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la République de Finlande concernant la protection réciproque des informations classifiées, fait à Helsinki le 20 juillet 2016 (2075/1-3)	29	- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Finland inzake de wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Helsinki op 20 juli 2016 (2075/1-3)	29
- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la République de Chypre sur la protection mutuelle des informations classifiées, fait à Bruxelles le 20 juillet 2015 (2085/1-3)	29	- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Cyprus inzake de wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Brussel op 20 juli 2015 (2085/1-3)	29
- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Hongrie sur l'échange et la protection mutuelle des informations classifiées, fait à Budapest le 21 septembre 2015 (2121/1-3)	29	- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Hongarije inzake de uitwisseling en wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Boedapest op 21 september 2015 (2121/1-3)	29
<i>Discussion générale limitée.</i>	29	<i>Beperkte algemene bespreking</i>	29
<i>Discussion des articles</i>	29	<i>Bespreking van de artikelen</i>	29
Projet de loi portant assentiment à la Convention du Conseil de l'Europe contre le trafic d'organes humains, faite à Saint-Jacques-de-Compostelle le 25 mars 2015 (2173/1-3)	30	Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa tegen de handel in menselijke organen, gedaan te Santiago de Compostella op 25 maart 2015 (2173/1-3)	30
<i>Discussion générale</i> <i>Orateurs: Michel De Maegd, rapporteur, Annick Ponthier</i>	30	<i>Algemene bespreking</i> <i>Sprekers: Michel De Maegd, rapporteur, Annick Ponthier</i>	30
<i>Discussion des articles</i>	33	<i>Bespreking van de artikelen</i>	33
Projet de loi portant assentiment à l'amendement à l'article VI et au paragraphe A de l'article XIV du Statut de l'Agence internationale de l'énergie atomique, adopté le 1er octobre 1999 par la Conférence générale de l'Organisation (2180/1-3)	33	Wetsontwerp houdende instemming met de wijziging van artikel VI en van paragraaf A van artikel XIV van het Statuut van het Internationaal Atoomenergieagentschap, aangenomen op 1 oktober 1999 door de Algemene Conferentie van de Organisatie (2180/1-3)	33
<i>Discussion générale</i>	33	<i>Algemene bespreking</i>	33

Discussion des articles

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Melissa Depraetere**, présidente du groupe Vooruit

33

Bespreking van de artikelen

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Melissa Depraetere**, voorzitter van de Vooruit-fractie

33

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.

SEANCE PLENIERE

du

JEUDI 28 OCTOBRE 2021

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 28 OKTOBER 2021

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 19 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La présidente:

La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Alexander De Croo.

01 Hommage à David Amess, Député britannique**01 Huldebetoon aan David Amess, Brits parlements lid**

Chers collègues,

Le moment est venu de vous donner lecture d'une lettre que j'ai adressée au nom de notre Assemblée au président de la Chambre des Communes britannique à la suite de l'assassinat odieux de David Amess.

"C'est avec une profonde tristesse que nous avons appris l'assassinat, le 15 octobre, du député conservateur David Amess. Alors qu'il participait à une réunion de circonscription – une permanence pour les citoyens – dans le comté d'Essex, à une cinquantaine de kilomètres de

Londres, il a été sauvagement poignardé et est décédé peu de temps après des suites de ses blessures.

David Amess est mort en accomplissant son travail de parlementaire.

Hij stond bekend om zijn vriendelijkheid en groot hart, hij kwam op voor de meest kwetsbaren in de maatschappij en was zeer ruimdenkend, vooral naar diegenen met wie hij het oneens was.

Het is de tweede moord van een Brits parlements lid in vijf jaar tijd, na Jo Cox die in gelijkaardige omstandigheden in haar kieskring werd vermoord in 2016.

Helaas worden vandaag de dag veel parlementsleden in de hele wereld nog steeds met de dood bedreigd of zijn ze effectief het slachtoffer van gewelddaden.

Notre démocratie n'admettra jamais les actes de haine et d'intolérance. Nous condamnons fermement ces actes barbares qui nous rappellent à quel point nous devons chérir nos droits et libertés."

Monsieur le premier ministre, souhaitez-vous ajouter un mot?

01.01 Alexander De Croo, premier ministre:
Madame la présidente, le gouvernement se joint aux condoléances adressées à la famille et aux amis de David Amess et souhaite se joindre à vous pour se souvenir de la terrible attaque dont il a été victime.

Amess was een kleurrijk figuur met uitgesproken mening. In dat opzicht was hij een belangrijk parlements lid. Want het is de diversiteit aan meningen die onze democratie sterk maakt: het georganiseerde meningsverschil. Het uitspreken van meningen, maar nooit het uitvechten. Wie deze grens overschrijdt, valt de samenleving zelf

aan. Alle democraten, of men het nu met David Amess eens of oneens was, moeten de aanslag streng veroordelen. We moeten blijven strijden tegen intolerantie en haat waarvan hij het slachtoffer werd.

La **présidente**: Je vous invite à observer une minute de silence.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

Questions

Vragen

02 Samengevoegde vragen van

- Barbara Pas aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nieuwe coronamaatregelen" (55001975P)
- Kathleen Verhelst aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De aangepaste maatregelen in de strijd tegen de vierde coronagolf" (55001980P)
- François De Smet aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stijging van het aantal besmettingen en de maatregelen van het Overlegcomité" (55001983P)
- Daniel Bacquelaine aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De maatregelen van het Overlegcomité" (55001995P)
- Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nieuwe coronamaatregelen" (55001997P)
- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De jongste coronacijfers en de communicatie van de federale regering" (55001984P)

02 Questions jointes de

- Barbara Pas à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les nouvelles mesures de lutte contre le coronavirus" (55001975P)
- Kathleen Verhelst à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'adaptation des mesures pour faire face à la quatrième vague de coronavirus" (55001980P)
- François De Smet à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La hausse des contaminations et les mesures du Codeco" (55001983P)
- Daniel Bacquelaine à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures prises par le Comité de concertation" (55001995P)
- Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les nouvelles mesures de lutte contre le coronavirus" (55001997P)
- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les derniers chiffres de la

pandémie de Covid-19 et la communication du gouvernement fédéral" (55001984P)

02.01 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de eerste minister, vaccinatie is de weg naar de vrijheid. U hoopte op een vaccinatiegraad van 70 %. De Vlamingen gaven u ruim 90 %. Ze deden massaal wat u nodig vond, maar in plaats van die beloofde vrijheid krijgen ze nu een pasjesmaatschappij. Geen weg naar de vrijheid maar naar de noodtoestand. Slechts enkele dagen na de liberale feestjes en socialistische congressen gaat deze regering immers de pandemiewet in voege laten treden.

"In Vlaanderen is de vaccinatiegraad zo hoog dat we geen coronapas nodig hebben. Vrijheid is de regel." Dat zijn niet mijn woorden, maar die van uw partijvoorzitter, Egbert Lachaert, op 26 september. In die week, mijnheer de premier, lagen er in dit land 217 mensen op intensieve zorg, 38 minder dan de 255 van vandaag – 38 op een populatie van 4 miljoen. Is dat het verschil tussen vrijheid en noodtoestand? De angst verspreidt zich hier sneller dan het virus. Een coronapas helpt niet, hij zorgt voor een vals gevoel van veiligheid. U zei zelf dat u tegen een pasjesmaatschappij was, u vond een coronapas in Vlaanderen niet nodig. Ook de Vlaamse regering, met de N-VA op kop, sprak zich daar heel stoer tegen uit.

Als would-bekeizers nog eens Latijnse spreuken nodig hebben bij een of andere verkoop van koekjesdozen: *verba volant*. Dat is de meest in praktijk gezette Latijnse spreuk door de regeringen in dit land. Hun woorden zijn gebakken lucht.

Mijnheer de eerste minister, kunt u mij het wetenschappelijk nut van een coronapas in Vlaanderen uitleggen, waar bijna iedereen al gevaccineerd is.

Ten tweede, als een coronapas dan toch zo noodzakelijk is wanneer meer dan 92 % volledig gevaccineerd is, wanneer geraken we daar dan van af?

02.02 **Kathleen Verhelst** (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, wij zijn allemaal bezorgd over de stijgende cijfers, 50 % meer ziekenhuisopnames en 75 % meer covidbesmettingen. Het Overlegcomité nam deze week dan ook maatregelen om de stijging af te remmen.

Het zorgsysteem dreigt weer te worden overbelast

op een moment waarop zorgverstrekkers in de eerste lijn en in de ziekenhuizen uitgeput raken, na vier besmettingsgolven die telkens werden gevolgd door het inhalen van de vele uitgestelde behandelingen.

Als bedrijfsleider kan ik zeggen dat er ook in de bedrijfswereld een grote ongerustheid leeft. Ook daar is de werkdruk immers verhoogd, door de economische heropleving en de inhaalbewegingen gecombineerd met de vacatures die blijven openstaan. Bedrijven stellen ondertussen alles in het werk om een goede werksfeer te behouden en een uitbraak op de werkvloer te vermijden.

Wij moeten ons dus wapenen tegen deze golf, zeker om een eventuele lockdown te allen tijde te vermijden. De vaccinatie is zeer belangrijk, maar jammer genoeg is zij niet 100 % sluitend. Dat is altijd zo geweest. Onze horeca, onze bedrijven en onze gezinnen hebben de middelen en kennen de recepten om een verdere verspreiding van het virus tegen te gaan, namelijk draag een mondkap, houd afstand, was uw handen geregeld, beperk uw contacten en bespreek thuiswerk. Daarnaast is er de uitbreiding van het Covid Safe Ticket. Het is echter vooral belangrijk dat wij samenwerken, met gerichte inspanningen en gezond verstand, zodat wij strengere maatregelen, zoals de sluitingen van sectoren, in de toekomst kunnen vermijden.

Telewerk wordt opnieuw sterk aanbevolen, maar zal dat ook gecontroleerd worden? Zijn er voorts plannen om de quarantaineperiode in te korten na een negatieve test, gezien de grote arbeidskrachte in de bedrijven en zeker ook in het onderwijs?

02.03 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, c'est indéniable, la quatrième vague est bien là.

Ce lundi, nous battions un nouveau record avec près de 9 000 nouvelles contaminations et la semaine dernière, en moyenne, quinze personnes par jour sont décédées des suites du covid-19. C'est trop, beaucoup trop dans un pays où la vaccination est libre et disponible, même si, je pense, il faut remercier toutes les personnes vaccinées, sans que ce chiffre serait bien pire.

Vous avez en partie pris vos responsabilités en avançant le Comité de concertation et en décidant enfin d'harmoniser un certain nombre de règles sur tout le pays puisque maintenant le Covid Safe Ticket (CST) est applicable en Flandre. C'est une bonne nouvelle. Il n'y a pas de place dans un petit pays comme le nôtre pour un quelconque

nationalisme sanitaire.

Je suis en revanche assez sceptique et assez troublé par votre attentisme sur la fameuse troisième dose. Il paraît que vous y réfléchissez. Il semble en effet urgent d'avancer les réflexions pour ce qui concerne les soignants, les personnes les plus fragiles de moins de 65 ans et celles qui ont des comorbidités. Pour ces personnes, à quel rythme vont se dérouler les discussions relatives à une troisième dose?

Quelles sont les personnes qui sont susceptibles d'être visées par cette troisième dose de rappel?

Dans l'hypothèse où il faut donner, dans les prochaines semaines, une troisième dose à l'ensemble de la population, sommes-nous prêts alors que nous avons démantelé une très grande partie des centres de vaccination?

Ce sont des questions importantes.

Enfin, monsieur le premier ministre, nous prenons acte de la décision du gouvernement fédéral d'activer la loi pandémie. Mon parti a toujours regretté l'adoption de ce texte qui, pour rappel, organise une véritable soumission du Parlement au gouvernement en temps de crise. Quand sera pris l'acte d'arrêté royal qui la mettra en œuvre?

A contrario, on peut aimer ou ne pas aimer le CST mais comme la Région wallonne et la Région bruxelloise hier, la Région flamande, demain, décidera, via son Parlement, de prendre cette mesure restrictive de libertés et de la délibérer. C'est une réelle différence avec le fédéral.

02.04 Daniel Bacquelaine (MR): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, je voudrais tout d'abord saluer les résultats et les conclusions du dernier Comité de concertation qui a pris des mesures utiles et nécessaires pour préserver la santé de la population, tout en préservant aussi l'activité économique de notre pays ainsi que la vie sociale et culturelle. C'est important. Nous avons pour cela des outils efficaces: la vaccination, le *Covid Safe Ticket* mais aussi le port du masque. L'accent a été mis sur la nécessité de porter le masque dans les endroits publics. Il importe de le rappeler sans cesse.

Nous savons que la hausse du taux de contamination est aujourd'hui un fait et nous devons évidemment y réagir. Vous y réagissez en prévoyant un socle au fédéral fort, avec aussi une certaine autonomie des Régions qui est importante en fonction des situations qui peuvent

être différentes d'une Région à l'autre.

Je voudrais insister sur la nécessité de préserver le corps médical et tous les soignants dans notre pays aujourd'hui. Si, heureusement, le taux d'hospitalisation n'est pas aussi important que la hausse du taux de contamination, ce qui est le résultat de la vaccination, nous savons que le corps médical et les soignants de manière générale sont mis à très rude épreuve. Il nous faut, dès lors, prendre cette décision de favoriser la vaccination obligatoire chez les soignants. Je pense que c'est une décision que nous devons prendre aujourd'hui. Nous devons faire en sorte aussi que l'ensemble du corps soignant ait accès le plus rapidement possible à la troisième dose car nous avons évidemment besoin d'un corps soignant qui soit capable de faire face aux hausses des taux de contamination et aux maladies dues au covid. Nous avons besoin de cela.

En conséquence, monsieur le premier ministre, je vous demande de faire en sorte que nous prenions rapidement les décisions de favoriser la vaccination de l'ensemble du personnel soignant dans notre pays.

02.05 **Jean-Marie Dedecker** (ONAFH): Mijnheer de premier, u leest Polen de les over tirannie, maar in uw coronabeleid zien we stilaan ook een carrousel van machtsmisbruik in een pasjesmaatschappij. We hebben anderhalf jaar lang lockdowns en stringente maatregelen verdragen, opdat het zorgpersoneel en de ziekenhuizen niet overbelast zouden geraken.

Kunt u mij eens uitleggen, mijnheer de premier, waarom honderdduizenden kinderen in hun klasjes gegijzeld worden, terwijl nagenoeg geen enkele besmetting van de jeugd tot een ziekenhuisopname leidt, laat staan tot een verblijf op intensieve zorg? Kunt u mij ook eens zeggen waarom kelners, obers en koks in de horeca die ingeënt zijn, een mondmasker moeten dragen, als er toch niemand binnen mag in een restaurant zonder coronapas? Is dat pestgedrag, mijnheer de premier?

Enkel in de fitnesscentra in de Brusselse Rand was er een probleem. Dus kunt u me zeggen waarom al de fitnesscentra in heel Vlaanderen het slachtoffer moeten zijn van het wanbeleid van onze Brusselse politici, de wegstokers, die vaccinatieangst hebben om de eigen minderheden, in casu de moslimgemeenschap, op hun plichten te wijzen.

Mijnheer de premier, op 12 september van dit jaar zei u zelf nog dat u niet inziet waarom in Vlaanderen een uitbreiding van de coronapas nodig zou zijn. Uw voorzitter, de heer Lachaert, die hier afwezig is, zei dat er in Vlaanderen zo'n hoge vaccinatiegraad is dat we geen coronapas nodig hebben. Hij zei dat vrijheid de regel is en dat we anders op een hellend vlak zitten. Uw experten zoals Geert Molenberghs beweerden dat er volledige groepsimmunitet bereikt zou zijn bij een vaccinatiegraad van 70 %. Welnu, in mijn gemeente is de vaccinatiegraad 95 %! Heel wat inwoners hebben zelfs al een derde prik gekregen. Moet ik mijn inwoners nu vertellen dat uw voorzitter, uw experten en uw regering leugenaars zijn of dat (...)

02.06 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de premier, ik sta hier omdat ik een paar vragen heb voor u. Uw minister van Volksgezondheid zei een goede week geleden dat er geen extra maatregelen nodig waren. Enkele dagen later regende het paniekverhalen in de media, onder meer door diezelfde minister van Volksgezondheid uitgespreid. Ik dacht daarom dat er iets gebeurd was, waarschijnlijk een toename naar alarmpeilen in de intensieve zorgen. Bij het nagaan van die cijfers zie ik, in verhouding tot de drempel van 500 die ooit naar voren werd geschoven, dat we halfweg zitten. Het aantal gevaccineerden – vaccinatie werd de weg naar de vrijheid genoemd – zit in Vlaanderen in veel gemeenten boven de 90 %. Die vaccins zijn toch nog niet uitgewerkt? Wat is dan de verklaring voor die plotse paniekopstoot?

Van belang is dat er een sfeer werd geschapen bij de mensen. Als de mensen de nieuwe maatregelen niet slikken, dan komt er een lockdown. De belangrijkste viroloog van het land zette op sociale media zelfs dat we moeten vermijden dat we naar 1.400 opnames gaan in intensieve zorgen. Bij de publieke opinie is een sfeer gecreëerd: als jullie die maatregelen niet slikken, gaan we naar verschrikkelijke toestanden.

Dat verklaart het woordgebruik "noodsituatie", mijnheer de premier. U zult een pandemische noodtoestand uitroepen. Wij zijn het ermee eens dat er redenen zijn tot voorzichtigheid, maar uw buitenproportionele communicatie leidt er nu toe dat de beste regio, als enige regio verstrengingen krijgt, terwijl de regio's die het slechter doen, blijkbaar geen nieuwe maatregelen hoeven te nemen. Daarop wil ik een antwoord.

02.07 Eerste minister **Alexander De Croo**: Mevrouw de voorzitter, leden van het Parlement,

ik heb goed geluisterd naar de vragen, maar wens te beginnen met een aantal feiten en 4 cijfers.

Eerste cijfer. Het is duidelijk dat we in een herfstgolf zitten. Dat wil zeggen dat er veel besmettingen zijn, gemiddeld genomen 5.700 besmettingen in de voorbije week. Dat is perfect vergelijkbaar met wat we midden oktober vorig jaar hebben gezien. Dat is niet enkel in ons land zo, maar ook in Nederland, in het Verenigd Koninkrijk, en veel andere Europese landen.

Le deuxième élément, c'est le variant delta qui est trois fois plus contagieux que les variants que nous avons connus il y a un an. Clairement, la vaccination fonctionne mais le variant delta est plus vigoureux.

De vaccinatie helpt voor 70 % tegen besmetting en voor 90 % tegen ernstige ziekte, maar ze helpt niet 100 %. Niemand heeft gezegd dat de vaccins voor 100 % zouden werken. De vaccins zijn een zeer goede bescherming, maar het is geen absolute bescherming.

Vierde cijfer, voor degenen die hier proberen om een regionaal onderscheid te maken. Laat ons naar de cijfers kijken. Het reproductiegetal geeft aan hoe sterk de circulatie van het virus is. In Limburg is dat 1,54 %, in Antwerpen 1,45 % en in West-Vlaanderen 1,54 %. Het gemiddelde in ons land is 1,3 %. Drie provincies die boven het gemiddelde zitten, zijn provincies in Vlaanderen.

Ik zeg dat niet om met de vinger te wijzen naar de een of de ander. Ik zeg dat om aan te geven dat we vandaag in een situatie zitten waar de verhoogde circulatie overal is. Dat is niet de fout van de een of de ander. Dat is gewoon de realiteit. U kunt niets doen tegen het feit dat de circulatie hoger is. Ik zou het raar vinden dat wij dan zouden beslissen om onze ogen daarvoor te sluiten, om te doen alsof we dat niet hebben gezien. Dat zou betekenen dat we onze verantwoordelijkheid niet willen opnemen.

Wat is de situatie? Er gaat een besmettingsgolf door ons land, het virus is besmettelijker, de vaccinatie biedt de beste maar geen absolute bescherming en de herfstgolf raakt heel Europa en niet de ene of de andere regio. Ook in ons land zien we dat in het hele land.

Op basis van deze feiten hebben we beslist om het Overlegcomité te vervroegen. Hoe vroeger men immers beslissingen neemt, hoe beter het beleid dat men kan voeren.

Degenen die hier nu moord en brand schreeuwen, nodig ik uit om eens buiten rond te lopen. Lijkt het erop dat onze samenleving is stilgevallen? Lijkt het erop dat cafés en restaurants sluiten? Lijkt het erop dat veel zaken verboden zijn? Neen, het is net het tegenovergestelde. Het leven gaat op exact dezelfde manier door.

Dat was ook de bedoeling van de beslissing die met alle regeringen samen genomen is. Het leven moet doorgaan, maar met een beetje meer voorzichtigheid en een beetje meer waakzaamheid. Dat lijkt mij eerlijk gezegd op dit moment wel een goede beslissing te zijn.

Bescherming is eigenlijk zoiets als zich aankleden in de winter. Als het koud wordt, trekt men een laag meer aan. Als het nog kouder wordt, trekt men nog een laag meer aan. Wij doen vandaag eigenlijk exact hetzelfde.

Alors que nous observons que la circulation du virus augmente, nous disons que la vaccination reste la règle, mais nous y ajoutons une couche de prudence, par exemple le port du masque ou le CST. Ceci nous aidera. Cela ne signifie pas que la vaccination ne fonctionne pas. Cependant, vu le niveau élevé de circulation du virus, je pense qu'il convient de le faire.

Dan kom ik aan het Covid Safe Ticket. Wij moeten toch opletten dat dit geen achterhoedegevecht wordt. De mensen zijn mee, de horecafederatie is mee, onze buurlanden gebruiken het, velen van ons hebben deze zomer op vakantie gebruikgemaakt van exact vergelijkbare instrumenten in het buitenland en hebben vastgesteld dat dit zeer goed werkt. Zeg ik nu dat het een wondermiddel is? Neen, dat is absoluut geen wondermiddel. Niemand heeft gezegd dat dit de perfecte bescherming is. In de logica waarbij wij laag na laag toevoegen, is dat een goede zaak.

Trouwens, het invoeren van het Covid Safe Ticket is, behalve voor grote evenementen, de verantwoordelijkheid van de deelstaten. Ik zie dat tijdens het Overlegcomité de deelstaten hun verantwoordelijkheid hebben opgenomen en de gepaste stappen hebben gezet om dat (...).

La **présidente**: Monsieur le premier ministre, votre temps de parole est écoulé.

02.08 **Alexander De Croo**, premier ministre: Si vous m'y autorisez, je souhaiterais poursuivre.

La **présidente**: Non, monsieur le premier ministre, je ne suis pas autorisée à vous octroyer un temps

complémentaire, sous l'œil attentif d'une partie des membres de cette assemblée. Ceux qui voudront obtenir plus de précisions devront vous interpeller ultérieurement. C'est ainsi. Nous en avons convenu.

02.09 Alexander De Croo, premier ministre: (...)

La **présidente**: Cet échange que vous avez actuellement avec les membres n'est ni enregistré, ni entendu par ceux qui suivent notre séance en direct. (*Brouhaha*)

Je demande donc aux députés qui ont interpellé de bien vouloir s'avancer pour leur réplique.

02.10 Barbara Pas (VB): Mijnheer de eerste minister, in de plaats van valse vergelijkingen te maken, had u beter de tijd gebruikt om te antwoorden op de vragen.

De vergelijking van het aantal besmettingen met een jaar geleden slaat nergens op. We hebben ondertussen een vaccinatiegraad van 92 %. We zitten nu in een totaal andere context. U vergelijkt appels met citroenen. Waakzaamheid en voorzichtigheid, met die oproep ga ik akkoord. Dat heeft echter niets te maken met een noodsituatie of de paniekzaaiërij van vandaag.

Een vaccinatie sluit besmetting trouwens niet uit, maar een QR-code sluit wel mensen uit. Dat is niet de maatschappij, die wij willen. Wij willen geen coronapas, niet in de horeca, niet in de fitness, al zeker niet op het werk, waar sommige mensen vandaag zelfs al voor pleiten. Burgers horen geen andere burgers te controleren; dat is politiewerk. Laat dat aan de politie over! Het rijk der vrijheid wordt in dit land een coronadictatuur en daar zullen wij ons ten zeerste tegen verzetten.

02.11 Kathleen Verhelst (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, ik zou u graag bedanken voor het antwoord, maar u hebt het jammer genoeg niet kunnen afmaken, omdat de oppositie uw uiteenzetting telkens verstoort.

Ik kan dus alleen maar hopen dat wij alle maatregelen die wij kennen, gebruiken en zo goed mogelijk volgen, zodat geen bijkomende maatregelen nog nodig zijn, wij gewoon kunnen voortdoen en de samenleving openhouden.

02.12 François De Smet (DéFI): Monsieur le premier ministre, vous me voyez un peu désesparé car vous n'avez répondu à aucune de mes questions. En effet, vous avez passé l'essentiel de votre temps de parole à faire de la

pédagogie chiffrée et sanitaire à l'attention des bancs de votre droite, en rappelant des éléments qui, personnellement, me semblent évidents. Je le regrette parce que nous ne savons toujours pas quel est votre plan pour la troisième dose pour les moins de 65 ans. Nous ne savons toujours pas non plus quand entrera en vigueur l'arrêté royal relatif à la loi pandémie. C'est très frustrant.

Si vous pouviez aborder le sujet lors d'une prochaine interview, cela permettra peut-être aux députés d'être mis au parfum!

02.13 Daniel Bacquelaire (MR): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, tous les pays européens, tout comme d'autres d'ailleurs, sont confrontés, aujourd'hui, à une augmentation des contaminations. Mais je ne suis pas sûr que, dans tous les pays européens, on coupe la parole au premier ministre lorsqu'il répond à des questions sur un sujet d'une telle importance.

Je rappelle que le Covid Safe Ticket, le port du masque et la vaccination sont trois outils interdépendants qui sont chacun particulièrement utiles dans la situation que nous connaissons. Nous devons donc soutenir l'application et l'utilisation de ces trois outils pour protéger la santé de la population, mais aussi pour lui permettre de développer une activité économique, sociale et culturelle. Telle est l'utilité de ces trois outils combinés.

Monsieur le premier ministre, vous aurez, sans doute, l'occasion de me répondre ultérieurement (...)

02.14 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de premier, ik heb nog nooit zoveel onzin horen verkopen. Wanneer u nu zegt dat het reproductiecijfer hoger ligt waar de meest ingeënten geteld worden, dan begrijp ik het niet meer.

Ik wil iets te persoonlijke titel zeggen, ook al is het gevaarlijk om dat in het halfroond te doen. Mijn schoonmoeder is overleden op 29 augustus. Ze was 85 jaar, ze was twee keer ingeënt en ze is gestorven aan COVID-19. Ze is in feite niet gestorven aan COVID-19, het zou maar een paar maanden gescheeld hebben. Ze is gestorven van ouderdom. Wij moeten natuurlijk nog altijd rekening houden met de oude mensen die ingeënt zijn en die desondanks kunnen overlijden.

Ik heb het moeilijk met de absurditeit van het moment. Ik heb hier vragen gesteld. Het gaat hier niet over besmettingen, maar over het ziek zijn,

over de belasting van de ziekenhuizen en over de belasting van het zorgpersoneel. Daarover gaat het. Daarvoor hoeven geen half miljoen kinderen binnen te blijven. Daarvoor hoeven wij de horeca niet te pesten. Het is niet omdat de voorzitter van HorecaVlaanderen straks op de lijst van Open Vld zal staan, dat we hem moeten geloven. Het is de schaamte voorbij dat mensen die al anderhalf jaar met een masker aan in de horeca werken en die zelf ingeënt zijn, nu nog verplicht worden om dat te zeggen en dat ze hun klanten moeten vragen of ze ingeënt zijn, maar dat de baas niet aan de kelner mag vragen of hij ingeënt is. Hoe absurd kan het zijn? (...)

02.15 **Peter De Roover** (N-VA): Premier, één ding had ik niet verwacht, namelijk dat u als eerste minister van de vivaldiregering niet wist dat na de zomer de herfst kwam en dat u de herfst waarschijnlijk inroept als excuus om niet te moeten toegeven dat u sociaal-economisch met uw ploeg eigenlijk al in de winter bent terechtgekomen. Dat is het geluk dat u vandaag te beurt valt.

In alle eerlijkheid, wanneer u vandaag mensen in winkels uitlegt dat het leven normaal is, maar dat ze wel de nodige voorzichtigheid aan de dag moeten leggen door acht uur per dag een mondkapje te dragen, dan weet ik niet wat u een normaal leven noemt. Het is in elk geval een ander "normaal leven" dan de mensen in de winkels.

Bovendien, terwijl uw regering veel minder actief is op het moment dat er een derdeprikmogelijkheid aan het zorgpersoneel geboden moet worden, vertelt u hier het verhaal dat een gigantisch verschil in vaccinatie eigenlijk geen verschil in resultaat uitmaakt. U bent dus degene die de vaccinatie ongeloofwaardig maakt en dat is een schande.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Renvoi d'amendements en commission

03 Verzending van amendementen naar een commissie

La **présidente**:

J'ai reçu des amendements au projet de loi modifiant la loi du 15 juillet 2016 portant exécution du règlement (UE) n° 98/2013 du Parlement européen et du Conseil du 15 janvier 2013 sur la commercialisation et l'utilisation de précurseurs d'explosifs, n° 2163/3.

Ik heb amendementen ontvangen op het

wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 juli 2016 tot uitvoering van de Verordening (EU) nr. 98/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2013 over het op de markt brengen en het gebruik van precursoren voor explosieven, nr. 2163/3.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 27 octobre 2021, je vous propose de renvoyer ces amendements en commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Agenda numérique (art. 93, n° 1, du Règlement).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 27 oktober 2021, stel ik u voor deze amendementen te verzenden naar de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda (art. 93, nr. 1, van het Reglement).

La discussion du projet de loi sera poursuivie en séance plénière, après examen de l'amendement en commission.

Het wetsontwerp zal, na bespreking van het amendement in commissie, vandaag in plenaire vergadering worden behandeld.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

03.01 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Madame la présidente, dans ce Parlement, il y a une tradition qui est d'ailleurs incarnée par l'article 90 de notre règlement et qui stipule en gros qu'un amendement sur une proposition ou un projet de loi doit être un minimum en lien avec cette loi. C'est pour éviter justement qu'on fasse un peu folklore ou rock'n roll en plaçant un peu où on veut des amendements, etc., histoire que la législation soit quand même un peu structurée.

Il se trouve qu'aujourd'hui, le gouvernement veut, sur la base d'un projet de loi qui concerne les explosifs, rajouter un amendement qui est en fait un tout autre projet de loi qui traite des agences de voyage. Je constate que le lien n'existe pas sinon ce serait de mauvais goût. Je peux comprendre l'urgence, madame la présidente. J'entends bien que le gouvernement n'a pas fait son travail à temps et que les textes arrivent en retard, etc., mais pouvons-nous nous mettre d'accord dans cette assemblée sur le fait que l'interprétation plus que souple de l'article 90 puisse aussi se faire au profit de l'opposition dans les semaines et les mois à venir?

Ce ne serait pas chouette de faire "deux poids, deux mesures". Je propose donc qu'on reprenne, dans les annales parlementaires et dans la discussion de ce jour, le fait que l'interprétation très souple de l'article 90 puisse être poursuivie jusqu'à la fin de la législature. Je ne vois pas beaucoup de collègues en désaccord. Il serait d'ailleurs difficile de ne pas être d'accord. Cela me semble tout à fait opportun. Si, à un moment donné, l'opposition trouve intéressant d'avoir une proposition de loi ou un amendement urgent, elle doit pouvoir, elle aussi, le(s) déposer. Libre à chacun ensuite de le rejeter et d'avoir le débat. Évitions le "deux poids, deux mesures" dans l'application de cet article 90!

Je crois que cela fait partie d'un consensus. Je ne doute pas de la volonté de tous. On peut le noter dans les annales parlementaires.

03.02 Peter De Roover (N-VA): Principieel heeft collega Hedebouw natuurlijk overschot van gelijk. Wij moeten hier opnieuw een kunstgreep doen en het Reglement negeren. Artikel 90 is nochtans duidelijk. Wij moeten daarin meegaan omdat er urgentie is, maar dit is opnieuw een urgentie die de regering zelf heeft veroorzaakt. Dat is juist het punt!

Mijn eigen fractie heeft ter zake, niet toevallig, meer dan een jaar geleden een voorstel ingediend, via collega Van Bossuyt. Toen was dat blijkbaar niet urgent, toen moest dat blijkbaar niet behandeld worden, toen moest dat blijkbaar niet goedgekeurd worden.

Mijnheer de eerste minister, u weet dat de vier seizoenen elkaar opvolgen. Vivaldi.

Toen was er plots wel urgentie, omdat de voorstellen van de oppositie genegeerd worden, terwijl de meerderheid die daarna overneemt en in een urgente modus steekt, waarbij er een loopje genomen wordt met het Reglement.

Men heeft de regering hier al herhaaldelijk gevraagd om ons niet voortdurend niet in een situatie te brengen waarin het Reglement door het ergerlijke getreuzel van de regering wordt vermorzeld, genegeerd en scheef geïnterpreteerd. Voor alle duidelijkheid, wij zullen dit niet blokkeren want het is effectief urgent. Is dat echter uw nieuwe politieke cultuur, mijnheer de eerste minister? Het is intussen misschien de tiende keer dat wij dit vragen.

La **présidente**: Chers collègues, en conséquence

et étant donné l'urgence, la commission de l'Économie se réunira à 15 h 00 dans la salle Gabrielle Petit au Forum 4.

04 Samengevoegde vragen van

- **Kris Verduyckt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De positie van België op de COP26" (55001977P)**

- **Séverine de Laveleye aan Zakia Khattabi (Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal) over "De COP26" (55001979P)**

- **Christian Leysen aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De COP26 in Glasgow" (55001981P)**

- **Catherine Fonck aan Zakia Khattabi (Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal) over "De COP26" (55001992P)**

- **Wouter De Vriendt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De COP26 in Glasgow" (55001996P)**

- **Greet Daems aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De verwachtingen van België en de federale regering met betrekking tot de COP26" (55001998P)**

04 Questions jointes de

- **Kris Verduyckt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La position de la Belgique lors de la COP26" (55001977P)**

- **Séverine de Laveleye à Zakia Khattabi (Climat, Environnement, Développement durable et Green Deal) sur "La COP26" (55001979P)**

- **Christian Leysen à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La COP26 à Glasgow" (55001981P)**

- **Catherine Fonck à Zakia Khattabi (Climat, Environnement, Développement durable et Green Deal) sur "La COP26" (55001992P)**

- **Wouter De Vriendt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La COP26 à Glasgow" (55001996P)**

- **Greet Daems à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les attentes de la Belgique et du gouvernement fédéral par rapport à la COP26" (55001998P)**

04.01 Kris Verduyckt (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, na enkele droge zomers kregen wij in 2021 te kampen met watersnood. Wij zeiden tegen elkaar dat die situatie niet normaal was. Wanneer ik vandaag hier naar buiten loop en kijk naar de vele bladeren aan de bomen, terwijl het bijna begin november is, dan weet ik dat zulks niet normaal is.

De ernst van de klimaatopwarming wordt vandaag algemeen erkend. Het Belgische klimaatoverleg vandaag, dat trager gaat dan het vallen van de bladeren, maakt mij echter triest, vooral omdat het

daar niet bij blijft. Wij willen in dit land een energietransitie, maar mevrouw Demir maakt daar in Vlaanderen een politiek spel van. Wij willen in dit land nieuwe windmolens in zee plaatsen, maar plots blijkt het in Vlaanderen een probleem te zijn, om die stroom aan land te brengen.

Dat gebrek aan samenwerking en verantwoordelijkheid heeft twee gevolgen.

Ten eerste, het gevolg is dat wij internationaal op het vlak van klimaatbeleid niet meer ernstig worden genomen. Er worden vandaag beslissingen genomen, maar België zit niet eens mee aan tafel. Mijnheer de eerste minister, leg de bevoegdheden daar waar zij nodig zijn en horen, want een en ander maakt ons land kwetsbaar.

Ten tweede, het tweede gevolg is voor de mensen die in dit land wonen. Immers, de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen vandaag zorgt ervoor dat wij met hoge energieprijzen kampen. De bedoeling van een klimaatbeleid is volgens mij dat wij net de sociale ongelijkheid tegengaan en niet omgekeerd. Ik zie daarvan trouwens heel goede voorbeelden in Scandinavië.

Mijnheer de minister, ik spring zaterdag op een trein naar Glasgow, om daar vooral een stem te geven aan de mensen die bezorgd zijn en vragen om concrete maatregelen, om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Ik weet dat u ook gaat. Ik zou u nu het volgende willen vragen.

Wat zal u doen, om de Belgische klimaatonderhandelingen recht te trekken, zodat wij in Glasgow onze verantwoordelijkheid kunnen nemen?

04.02 Séverine de Laveleye (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, ce week-end commence la COP26, qui va nous permettre de concrétiser les Accords de Paris. Pour rappel, les Accords de Paris ont notamment pour objectif de maîtriser le réchauffement climatique à maximum 1,5°, mais ils reflètent également l'engagement des pays historiquement les plus pollueurs d'accompagner les pays vulnérables dans leur capacité de limiter leurs émissions de gaz à effet de serre et de s'adapter au changement climatique, qui les affecte déjà en première ligne.

Cette COP26, on le sait, est la COP de la dernière chance. Et pourtant, les engagements actuels de la communauté internationale sont clairement insuffisants à trois jours du début de cette COP. Nous sommes toujours sur une trajectoire de plus de 2,7° de réchauffement, ce qui est bien

évidemment intenable. Mais ce n'est pas tout: certains pays arrivent totalement non préparés à cette COP et ne parviennent pas à se mettre d'accord sur des objectifs crédibles pour pouvoir venir négocier. C'est, une fois de plus, le cas de la Belgique.

En effet, nous nous apprêtons à venir les mains vides à la COP, tout cela parce que l'autorité fédérale n'arrive pas à se mettre d'accord avec les entités fédérées sur des objectifs crédibles. On le sait, la Flandre l'a encore dit hier, la Belgique n'est pas à la hauteur des enjeux, et elle ne parvient toujours pas à s'aligner sur le fédéral et les Régions pour être sur une trajectoire optimiste.

Monsieur le premier ministre, mes questions sont simples: comment allons-nous nous mettre d'accord à la COP avec plus de sept milliards d'êtres humains, alors qu'on n'arrive pas à se mettre d'accord dans notre pays, à onze millions de Belges?

Concrètement, la Belgique sera-t-elle à la hauteur de ses responsabilités à la COP? Serons-nous capables de peser dans le débat international avec des objectifs clairs et concrets?

04.03 Christian Leysen (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de premier, u vertrekt begin volgende week naar de COP, een belangrijke vergadering. Hopelijk zal dat niet de zoveelste hoogmis zijn waarin iedereen zijn geloofsbelijdenis doet, met een opbod van goede intenties, zonder dat daaruit concrete maatregelen volgen.

De klimaatuitdaging is belangrijk, staat niet ter discussie en is ook niet nieuw. Het feit dat de Nobelprijzen werden toegekend aan meteorologen de heren Hasselmann en Manabe die in de jaren zestig, zeventig en tachtig een analyse hebben gemaakt, bewijst dat ten zeerste. In de mate dat de EU een voortrekkersrol wil spelen, moeten we natuurlijk duidelijke en realistische actieplannen hebben, die breed gedragen worden en ook concreet uitgerold en gesteund kunnen worden door ondernemingen en burgers.

Het principe van het voortschrijdend inzicht mag daarin niet miskend worden. Ik was 18 jaar toen het rapport van de Club van Rome uitkwam. Dat was een apocalyptisch beeld over de uitputting van de grondstoffen. Ondertussen zijn er heel wat technologische evoluties geweest, zowel naar energie-efficiëntie als naar beter gebruik van energiebronnen. Tegen 2050, dus binnen 30 jaar, wanneer wij CO₂-neutraal moeten zijn, zullen er nog innovatieve uitvindingen zijn gebeurd. Wij

gaan die jaren dus niet met dezelfde kennis en dezelfde mogelijkheden tegemoet. Dit slaat op efficiëntie, maar ook energiebevoorrading. Het is dus ook zeer belangrijk dat de ondernemingen, die de katalysator zijn voor noodzakelijke innovatie, hun juiste rol kennen en goed omkaderd worden. België heeft daarin heel wat kennis.

Met welke boodschap gaat u naar Glasgow? Welke rol ziet u voor technologische innovatie? Zal u ook zorgen voor een duidelijk kader voor bedrijven om hun rol bij het indijken van de klimaatopwarming op te nemen?

04.04 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le premier ministre, comme les collègues l'ont rappelé, nous sommes à trois jours de la COP26 et aucun accord intrabelge n'existe actuellement sur la répartition des efforts. Or, je pense que vous n'avez aucun autre choix que de trouver un accord. Il est impensable que les ministres du Climat aillent faire la leçon aux autres pays du monde entier quand ils sont incapables de se mettre d'accord à l'échelle de la Belgique, alors même que l'Agence européenne pour l'Environnement a classé, il y a quelques jours, la Belgique parmi les plus mauvais élèves avec la Bulgarie.

Vous devez, en tant que premier ministre, reprendre la main, convoquer les quatre ministres du Climat et forcer un accord. Vous n'avez pas d'autre choix que celui-là. J'ose espérer, monsieur le premier ministre, que vous n'allez pas simplement mettre en avant votre Plan national Énergie-Climat de 2019 du gouvernement Wilmès, sans aucun accord sur qui va devoir faire quoi dans la répartition intrabelge. Sans objectifs autres que ceux, bien lointains, de 2030 et de 2050, sans objectifs concrets, précis, clairs pour la fin de votre gouvernement en 2024. Cela semble évidemment particulièrement light.

J'entends certains dire que c'est de la faute d'un parti. Mais ce même parti, la N-VA pour ne pas le citer, était déjà autour de la table lors des négociations de la COP21. Malgré sa présence, un accord avait pu être forcé.

Monsieur le premier ministre, allez-vous reprendre la main, convoquer les quatre ministres du Climat pour forcer un accord? C'est votre responsabilité et votre crédibilité qui sont en jeu. Je vous remercie.

04.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, wat houdt ons tegen? Dat is de titel van een televisieprogramma met

weervrouw Jill Peeters op Canvas en het vat de discussie eigenlijk mooi samen.

Deze zomer weerklonk er een sirene in ons land. De overstromingen waren een alarmsignaal, een rode vlag. Klimaatopwarming is een realiteit, zorgt voor extreem weer en mensen zijn daarvan het slachtoffer. Als men nu nog niet handelt, pleegt men eigenlijk schuldig verzuim.

De vivaldiregering blijft niet bij de pakken zitten. Wij hebben ons klimaatplan klaar, met een CO₂-uitstootreductie van 55 %, meer dan wat Europa ons vraagt dus. Wij voorzien investeringen in het spoor, een vergroening van de salariswagens en de belangrijkste klimaatmaatregel van de voorbije 10 jaar, namelijk meer windenergie in de Noordzee.

Kunt u ons echt garanderen dat België met een krachtige positie naar de klimaatop in Glasgow trekt, met echte ambitie, met veel haalbare groene voorstellen en met internationale klimaatfinanciering?

Hoe groen de ambitie van deze federale regering ook is, Vlaanderen is een onbetrouwbare partner. Vlaanderen sleept reeds jaren met de voeten en weigert om zich te scharen achter die Europese doelstelling van 55 % CO₂-uitstootvermindering. Zij blijven hangen op 33 %. Als Vlaming ben ik daar echt beschaamd om. Dit is niet mijn Vlaamse regering. In tijden waarin mensen sterven door overstromingen, ook in eigen land, is dat hemeltergend.

Mijnheer de eerste minister, er is een politiek probleem dat wij nu moeten oplossen, luttele dagen voor de klimaatop echt van start gaat, als wij daar niet willen staan met het schaamrood op de wangen. Wij hebben ons huiswerk gemaakt, het wordt tijd dat Vlaanderen dat ook doet en eindelijk de klimaatambitie toont die nodig is.

Hoe gaan wij vermijden dat ons land verzwakt wordt door één conservatieve, onbetrouwbare regio?

04.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de premier, volgende week start de klimaatop in Glasgow en de mensen verwachten dat België daar ambitie zal tonen. Het gaat over hun toekomst, zeker die van onze jongeren, en het is vijf voor twaalf voor het klimaat. Daarom kwamen ze eerder met 50.000 op straat. De mensen hebben genoeg van mooie woorden, het is nu tijd voor daden. Alleen hebben we daar nog niet veel van gezien. We kregen echter wel een zoveelste

aflevering van het gekibbel tussen de vier klimaatministers. België heeft het wereldrecord inzake het aantal klimaatministers per aantal inwoners, maar qua effectief klimaatbeleid bengelen we aan het staartje in Europa.

Eigenlijk is het duidelijk, we moeten investeren, investeren en nog eens investeren. De Europese Commissie zegt dat we in Europa de komende tien jaar minstens 5.000 miljard in het klimaat moeten investeren. Dat is 500 miljard per jaar. Voor België komt dat neer op 10 miljard per jaar. Wat doet de groenste regering ooit? Geen 10 miljard per jaar, maar 1 miljard gespreid over 3 jaar. U noemt dat de groenste regering ooit. Komaan, mijnheer de premier, kunnen we alstublieft serieus blijven? Ik geef nog een voorbeeld. Jullie hebben de ambitie om de overheidsgebouwen binnen de tien jaar te isoleren, maar met het investeringstempo van deze regering zullen we letterlijk pas klaar zijn over 100 jaar.

Mijnheer de premier, u trekt naar de COP met mooie beloftes, maar waar vinden we uw ambities terug in de begroting? Geeft u toe dat de voorziene 1 miljard van uw regering veel te weinig zal zijn om het akkoord van Parijs te respecteren?

04.07 **Alexander De Croo**, premier ministre: Madame la présidente, je vais me rendre en effet à Glasgow avec une délégation et avec des ministres des autres gouvernements de notre pays.

Wat heeft de federale regering het voorbije jaar gedaan? We hebben een koers uitgestippeld om onze transitie naar een duurzame economie te verwezenlijken als antwoord op de klimaatwijziging.

Nous prenons des mesures fortes. Il y a un plan de résilience et de *recovery* commun à tous les gouvernements belges, dans lequel la proportion de mesures de transition écologique atteint 50 % du total, alors que la limite européenne est à 37 %. On fait donc nettement mieux que ce qui était demandé.

Wat de validatie van het algemene plan van 45 % reductie betreft, heeft de Europese Commissie berekend dat die reductie voor ons land neerkomt op 47% omdat men rekening houdt met de haalbaarheid voor verschillende landen en de kosten-batenanalyse, zoals ons land ook naar voren had geschoven. De federale regering heeft op 8 oktober beslist om van die reductie van 50 miljoen ton CO₂ er 25 miljoen over te nemen.

Ik stel vast dat andere regeringen in ons land bijvoorbeeld morgen nog een ministerraad hebben om te bekijken hoe zij die reductie gaan invullen. Het lijkt me dan maar logisch dat ik wacht op die beraadslaging in de andere regeringen. Maar laat mij toch deze gelegenheid aangrijpen om ertoe op te roepen de handen in elkaar te slaan.

Die Europese doelstelling van –55 % is gebaseerd op samenwerking. Men heeft gekeken naar landen waar dit het makkelijkst te realiseren is, naar welke landen daartoe de financiële capaciteit hebben en welke de beste geografie. Dat heeft op Europees niveau gewerkt. Het zou heel vreemd zijn dat die methode van samenwerking in ons land, de bakermat van Europa, niet werkt. Als we de handen in elkaar slaan, ben ik ervan overtuigd dat ons land die doelstelling absoluut kan halen en op een bijzonder realistische manier invullen. Ik wacht natuurlijk op de resultaten van de beraadslaging in andere regeringen.

Op federaal niveau werd reeds een trein aan maatregelen genomen, zoals de hervorming van de bedrijfswagens om ervoor te zorgen dat vanaf 2026 een zeer groot deel van ons wagenpark volledig emissievrij zal zijn; investeringen in het spoor voor meer dan 250 miljoen en investeringen in cargo met ook een grote impact op onze economie.

Un financement climatique où la ministre Kitir a augmenté les montants prévus dans notre pays, la réforme de notre fiscalité avec, par exemple, le diesel professionnel et une collaboration accrue avec le secteur privé.

Ik wil eraan herinneren dat de grootste investering ooit in CO₂-reductie gebeurt op basis van een beslissing van dit jaar. Het gaat om een investering van 1,1 miljard euro. ArcelorMittal doet die in Gent om ervoor te zorgen dat we het meest milieuvriendelijke staal ter wereld kunnen produceren.

Er is dus heel veel in beweging, wat een goede zaak is.

Aujourd'hui, nous sommes clairement confrontés à la mission la plus difficile de cette génération. Il ne faut pas être naïfs, ce qui nous est demandé est un défi gigantesque. Il y a encore beaucoup de chemin à parcourir et aucun pays ne pourra le faire seul. Aucune Région ne pourra le faire seule non plus d'ailleurs.

Die boodschap heeft ons land, samen met een

aantal andere landen, trouwens ook gegeven aan de G20. We wilden aan de G20-landen duidelijk maken dat ze hun verantwoordelijkheid moeten nemen. We hopen dat andere landen onze Europese ambities overnemen. Het goede nieuws is dat Australië eergisteren gezegd heeft dat het ook die ambitie zal overnemen. Dat is dus eigenlijk de rol van Europa: als locomotief de anderen meetrekken. Men kan naar deze kwestie op twee manieren kijken: ofwel als een soort beperking dat ons leven beperkt en moeilijk maakt, ofwel als een uitdaging die ons technologisch een voorsprong kan geven. Zo kunnen we hier oplossingen creëren, die we dan exporteren. In zo'n economisch verhaal kunnen wij het verschil maken in de rest van de wereld. Dat is de manier waarop wij federaal (...)

04.08 Kris Verduyckt (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, ik heb geluisterd naar uw overzicht van de maatregelen. En die zijn goed. Maar ik denk dat het nog altijd niet genoeg is.

Ik heb ook geluisterd naar uw oproep tot meer samenwerking en meer verantwoordelijkheidszin, en dat op een moment waarop sommigen die verantwoordelijkheid niet nemen. Die eindeloze vertragingen door dat overleg tussen de deelstaten hebben we niet nodig. We bewijzen vandaag dat we snel en effectief kunnen werken.

U verwees naar minister Kitir, die vandaag in de Sahel is om er rond klimaatprojecten te werken. Wel, beste collega's van de N-VA, daar weet men dat men moet samenwerken. Samenwerken werkt misschien niet op Twitter, maar aan samenwerken hebben onze mensen en ons klimaat wel nood. Speel dus niet met onze toekomst.

04.09 Séverine de Laveleye (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre détermination et votre optimisme. Je pense que vous faites très bien de rappeler ce que fait le fédéral et le fédéral fait sa part. Néanmoins, j'insisterai à nouveau sur mon propos. Assister à la COP en ordre dispersé sans accord intrabelge sur la répartition des efforts serait inacceptable. Pour être claire, ce serait une gifle aux pays du Sud qui sont en première ligne face au changement climatique. Ce serait une gifle pour les populations les plus vulnérables de notre pays et d'ailleurs, qui seront toujours en première ligne face aux effets du changement climatique. Ce serait une gifle aux rescapés des inondations qui nous ont frappés cet été. Ce serait une gifle pour les 50 000 marcheurs qui étaient dans la rue, il y a deux semaines, pour nous rappeler nos responsabilités. Enfin, ce serait une

gifle pour nos enfants et les générations futures. Cela, en tant qu'écologistes, nous ne pouvons pas l'accepter. Il vous reste quelques heures, monsieur le premier ministre, pour trouver une solution. Bon courage!

04.10 Christian Leysen (Open Vld): Mijnheer de premier, ik dank u voor uw duidelijke boodschap.

Er is werk aan de winkel, ook op het vlak van gedragswijziging, zowel bij de overheid als bij de ondernemingen en de burgers. De uitdagingen zijn innovatie stimuleren en ons blikveld durven te verruimen om niet beknelde te geraken tussen dure hernieuwbare energie en goedkopere fossiele energie.

We moeten de deur openzetten voor technologische innovatie, ook op het vlak van koolstofvrije niet-hernieuwbare energie, om het k-woord niet te gebruiken, en dat op een zakelijke en nuchtere wijze en zonder dogmatisme.

Ik denk dat wij de angst en de hysterie voorbij zijn, dat het nu tijd is voor actie, dat de tijd van de slogans voorbij is, dat het tijd is voor innovatie en daadkracht. *Moins de slogans, plus de solutions.*

04.11 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, vous faites, dites-vous, beaucoup mieux que ce qui est demandé au niveau de la Commission européenne. C'est vrai, mais uniquement dans les mots! Dire ici que vous êtes le gouvernement le plus vert de l'Histoire, ce qu'on vous entend répéter depuis des semaines, alors que vous n'avez toujours pas d'accord pour la COP26 à trois jours de l'événement, c'est vraiment du grand blabla, comme l'auraient dit clairement tous les participants à la manifestation Climat voici quelques semaines

Combien de positions différentes allez-vous exprimer à Glasgow? La vôtre, celles de chaque ministre du Climat? Ce sont là des ambitions différentes, très peu de mesures concrètes et aucune stratégie digne de ce nom.

Je voudrais citer M. Nollet, président de parti, qui disait en 2015: "Nous sommes à dix-sept jours de la COP21 et la Belgique n'a toujours pas d'accord climatique sur la répartition des efforts à faire. Nous avons perdu toute crédibilité en la matière." Monsieur le premier ministre, il vous reste trois jours!

04.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, de top van Glasgow

mag niet mislukken. Er is geen alternatief en daarom ben ik bijzonder blij met uw oproep tot samenwerking aan een van onze regio's die achterblijft. Hoe kunnen wij anders op dat internationaal forum pleiten voor meer ambitie op internationaal niveau, als wij dat zelfs niet kunnen doen in ons eigen, kleine landje? Waar zouden wij nog het morele recht halen om bijvoorbeeld een land als China terecht te wijzen, als het ons zelf niet lukt?

Inzake klimaatbeleid is Vlaanderen een molensteen rond onze nek. Het toont zich als een regio die de klimaaturgentie nog altijd niet snapt, zelfs na de overstromingen in eigen land. Dat is zo moeilijk te begrijpen. Kijk naar de boom inzake windenergie op de Noordzee, kijk naar alle bedrijven die staan te trappelen om te investeren in de groene economie in ons land, kijk naar de klimaatmarsen. Er is dus veel draagvlak en er is reden tot optimisme. De mensen verwachten nu van politici daadkracht en zij verwachten dat zij samenwerken. Gelijk hebben zij.

04.13 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, u verklaart dat u wel investeert en dat u het beter doet dan de vorige regering, maar u weet wat de wetenschap vraagt en u doet dus gewoon niet genoeg. Neem alstublieft uw verantwoordelijkheid op. Met de wetenschap onderhandelt men niet.

Het valt mij ook op dat de vivaldiregering kampioen is in het zich wegsteken achter anderen. Collega De Vriendt zegt bijvoorbeeld dat Vlaanderen een onbetrouwbare partner is. Stop alstublieft met de zwartepiet aan elkaar door te spelen. Met vechtfederalisme komen wij nergens. Uw regering moet het Belgisch klimaatbeleid in handen nemen, mijnheer de eerste minister. Het federale niveau mag zich niet verstoppen achter de regio's. Zowel de regio's als de federale regering doen te weinig. Daarom willen wij van het klimaat weer een volledig federale bevoegdheid maken. Ik hoop dat wij daarvoor uw steun kunnen krijgen.

Inzake de investeringen bent u ook niet serieus. Wij zijn vier dagen (...)

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Tomas Roggeman aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De bereidheid van de regering tot herstelbetalingen voor het koloniale verleden" (55001993P)

05 Question de Tomas Roggeman à Alexander

De Croo (premier ministre) sur "La volonté du gouvernement d'envisager des réparations par rapport au passé colonial" (55001993P)

05.01 Tomas Roggeman (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, sommige experts uit de bijzondere commissie Congo hebben nieuws voor u. Er is goed en slecht nieuws. Ik begin met het slechte nieuws. U bent een witte man en daardoor bent u mee schuldig aan de kolonisatie van Congo sinds Leopold II. U bent schuldig door uw huidskleur, schuldig omdat u chocoladen mannetjes eet, schuldig door de boeken die u leest en de muziek die u beluistert. Gelukkig is er ook goed nieuws, want u kunt uw koloniale erfzonde afkopen. Dat is heel gemakkelijk, u hoeft gewoon geld te geven aan de ex-kolonies, geld aan de diaspora, geld voor therapeutische massages en feministische rondleidingen, alstublieft. Blijkbaar is historisch onrecht gemakkelijker verteerbaar wanneer u er een financieel sausje overheen giet.

Dat geld moet volgens die experts dan nog niet eens gehaald worden bij diegenen die grof verdiend hebben aan de kolonisatie, namelijk het Koningshuis en de grote mijnconcerns. Neen, men wil het halen bij de eenvoudige belastingbetaler.

In de commissie is het laatste woord daarover nog niet gezegd, maar het nut van het debat staat of valt natuurlijk met het standpunt van uw regering, bij de bereidheid om daarvoor al dan niet budget te voorzien. De meerderheid in de commissie kan hemel en aarde beloven, maar dat is weinig relevant wanneer uw regering daarvoor geen budget inschrijft in de begroting. Het is dus een regeringszaak, maar in uw regeerakkoord lees ik daar bijzonder weinig over.

Mijnheer de eerste minister, is uw regering al dan niet bereid om budget te voorzien voor herstelbetalingen aan de ex-kolonies? Geeft u daarbij financieel carte blanche aan de bijzondere commissie Congo of stelt u er daarentegen paal en perk aan?

05.02 Eerste minister Alexander De Croo: Mijnheer Roggeman, iedereen heeft de vrijheid om zich over dit thema uit te drukken in de tonaliteit die men geschikt vindt in dit Parlement. Ik hoop dat de toon die u gebruikt geen voorbode is van het belang dat u aan dat rapport hecht. Het is een zeer lijvig rapport, waaraan de experts een jaar hebben gewerkt. Men geeft ook zeer duidelijk het statuut van dat rapport aan. De opdracht aan de experts was om een eerste basis voor de

bespreking te hebben.

Dit is eigenlijk de start van de discussie over ons koloniaal verleden. De experts drukken politici zelf op het hart om niet overhaast te werk te gaan en de tijd te nemen om te kijken wat er in dit dat rapport staat en daarover een debat te hebben. Ik denk dat het een goede zaak is om de tijd te nemen om dat debat grondig te voeren met de nodige nuance. Nuance lijkt mij op basis van uw inleiding toch een goede zaak.

Dit gaat over een verleden, inderdaad. Hebben u en ik rechtstreeks iets te maken met wat er toen gebeurd is? Neen. Betekent dit dat we dit debat niet met de nodige sereniteit moeten voeren? Daarmee ben ik het niet eens.

Experts hebben een zeer brede waaier aan elementen naar voren gebracht. Men heeft mij die vraag in het verleden al gesteld. Mijn antwoord was toen dat het fout zou zijn om het debat tot een financiële discussie te verengen. Ik denk niet dat een geldsom de situatie van de bevolking in onze ex-kolonies grondig zou verbeteren.

In mijn ogen gaat het over de opbouw van een land, met instellingen die sterk zijn, met een economie die zich kan ontwikkelen, met een economie die inclusief is, waar de rijkdom ten goede kan komen van iedereen en niet aan 2 % van de bevolking. Ik geloof ook in het partnerschap dat wij met Rwanda, Burundi en de DRC hebben. (...)

05.03 **Tomas Roggeman** (N-VA): Mijnheer de eerste minister, ik kan niet ontkennen dat er interessant werk geleverd is. Ik wil de historici en de verzoeningsexperts nadrukkelijk danken voor hun grondige werk. Maar er staan wel enkele hoofdstukken in die het debat vergiftigen, nog voor het begint.

Als betalen voor het verleden en voor bezettingen in het verleden de standaard wordt, hebben wij zelf nog heel wat rekeningen te vereffenen met de Duitsers, de Fransen, de Oostenrijkers, de Spanjaarden, en wie weet zelfs de Romeinen, als wij zover terug gaan.

U houdt vandaag de kerk in het midden. U zegt geen nee, u zegt geen ja. Ik zal u alvast het standpunt van de N-VA meedelen: wij zijn tegen herstelbetalingen. Dit is onzin. Weg ermee.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van Nathalie Muylle aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Het CST in de bedrijven" (55001976P)**

06 **Question de Nathalie Muylle à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le CST dans les entreprises" (55001976P)**

06.01 **Nathalie Muylle** (CD&V): Mijnheer de minister, de generieke gids om de verspreiding van het COVID-19-virus op het werk tegen te gaan, is vandaag nog altijd de bijbel om een veilige werkplek te creëren. Er staat heel letterlijk in te lezen dat werkgevers de plicht hebben om een veilige werkomgeving voor hun werknemers te creëren en dat werknemers het recht hebben om op een veilige manier aan de slag te gaan of te blijven.

De discussie over de bescherming op de werkvloer is al een aantal dagen bezig. Afgelopen weekend was er al de discussie over de vraag naar vaccinatie bij sollicitaties. We hoorden ook dat Horeca Vlaanderen pleit voor CST voor de klanten en zelfs een akkoord over een CST voor de eigen werknemers met de sociale partners heeft. Ook Agoria vraagt vandaag om het CST te mogen inzetten. Ten blijkt uit de bevraging door SD Worx dat 6 op 10 kmo's in ons land vragende partij zijn voor een betere bescherming voor hun werknemers.

Wij vinden, mijnheer de minister, dat we het debat daarover moeten voeren. Wij vinden dan ook dat het covid safe ticket moet kunnen toegepast worden op de werkvloer en dat dat gepaard moet gaan met het nodige overleg met de werknemers en de sociale partners. Afgelopen weekend las ik trouwens in een krant dat ook de minister van Volksgezondheid voorstander is van ons voorstel, ten persoonlijke titel weliswaar.

Mijnheer de minister, bent u bereid het debat aan te gaan en het onderwerp op een volgende bijeenkomst van het Overlegcomité aan de orde te stellen? Bent u bereid om hiervoor een wetgevend kader te creëren?

06.02 **Minister Pierre-Yves Dermagne**: Mevrouw Muylle, net als u heb ik de uitspraken en vragen van de CEO's van Agoria, SD Worx en Horeca Vlaanderen vernomen. De vigerende wet verbiedt behoudens voor enkele uitzonderingen dat werkgevers medische informatie over de gezondheidstoestand van hun werknemers verzamelen.

De werkgever kan dus geen covid safe ticket of een bewijs van vaccinatie eisen van de

werknemer.

Ik kan bevestigen dat die kwesties nog niet door het Overlegcomité zijn besproken. Er is dus nog geen beslissing over genomen. De implementatie van het CST in bedrijven zou een belangrijke wijziging van de wet inhouden, net als een aanpassing van het samenwerkingsakkoord over het CST.

Uiteraard moet erop worden toegezien dat de grondrechten van de werknemers worden gerespecteerd. Ik denk daarbij aan het recht op vertrouwelijkheid van hun gezondheidsgegevens, het recht op de bescherming van hun persoonsgegevens en het recht om niet te worden gediscrimineerd op grond van hun gezondheidstoestand.

Tot slot, er zal ook aandacht moeten worden besteed aan de mogelijke gevolgen van een dergelijke beslissing, zoals de gevolgen voor de werknemers die geen CST voorleggen, of de gevolgen voor de organisatie van het werk en ook voor de manier waarop de naleving van de verplichting zal kunnen worden gecontroleerd.

De maatregel moet dus in elk geval in het Overlegcomité worden besproken vóór een debat bij en tussen de sociale partners. Ook de Gegevensbeschermingsautoriteit zal er zich over moeten buigen.

06.03 **Nathalie Muylle** (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord en ik begrijp uw overigens terechte bezorgdheid over de gegevensinformatie van werknemers. Maar ik wil een en ander nuanceren. Een covid safe ticket vandaag geeft enkel weer of u gevaccineerd bent, herstellende bent van Covid-19 en of een test hebt ondergaan. Meer informatie geeft het niet.

Het is – en ik refereer ook aan het debat van daarstraks - voor ons geen of-ofverhaal maar een en-enverhaal aan maatregelen. Daarom zijn wij de mening toegedaan dat wij het debat daarover grondig moeten voeren en de grenzen bekijken.

Ons standpunt is heel duidelijk. U moet initiatieven nemen in overleg met de sociale partners – wij delen ter zake dezelfde bezorgdheid – om een veilige werkplek te creëren voor iedereen die aan het werk gaat en aan het werk blijft.

Wij zijn dus voorstander en zouden graag zien dat het debat ter zake wordt gevoerd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Samengevoegde vragen van**

- **Anja Vanrobaeys** aan **Pierre-Yves Dermagne** (VEM Economie en Werk) over "De sociale bescherming van fietskoeriers" (55001978P)

- **Sophie Thémont** aan **Pierre-Yves Dermagne** (VEM Economie en Werk) over "Het statuut van de koeriers van de platformeconomie" (55001982P)

07 **Questions jointes de**

- **Anja Vanrobaeys** à **Pierre-Yves Dermagne** (VPM Économie et Travail) sur "La protection sociale des coursiers à vélo" (55001978P)

- **Sophie Thémont** à **Pierre-Yves Dermagne** (VPM Économie et Travail) sur "Le statut des coursiers de l'économie de plateforme" (55001982P)

07.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, wie is eigenlijk de persoon die u thuis eten komt brengen? Bijna niemand weet dat. De restaurants weten het niet, u weet het niet en ook Deliveroo beweert geen enkel idee te hebben.

Collega's, al jaren waarschuw ik u voor de effecten van deze schemereconomie. De gevolgen worden steeds duidelijker. Valt de koerier van zijn fiets, dan is dat zijn probleem. Als een koerier geen bestellingen krijgt, dan wordt hij niet betaald. Hoe hard hij ook fietst, hij kan nooit het minimumloon verdienen door daar te werken.

Dat klopt niet. Iedereen weet het, maar toch kijken we ervan weg. Voor Vooruit is het duidelijk, iedereen heeft recht op een eerlijk loon en op een sterke sociale bescherming, ook binnen de platformeconomie. Dat is een basisvoorwaarde, want waarom zou iemand anders dat werk aanvaarden? Het antwoord is simpel, omdat ze niet anders kunnen.

We zien nu dat er achter die accounts en achter de Deliveroo app een hele machine van misbruik zit. In een wereld zonder controle is de weg naar misbruik snel gevonden. Dat kan ook niet anders, want wie is er bereid om dat werk te doen en om als zelfstandige al die risico's te lopen zonder de voordelen van het zelfstandig statuut? Dat zijn alleen de meest kwetsbaren, vaak mensen zonder papieren.

Deliveroo weet dat en doet er niets aan. Voor Vooruit is dat onaanvaardbaar. Het is dan ook goed dat de echte fietskoeriers hun recht halen voor de rechtbank. Dit is een strijd die voor ons al veel te lang duurt. Uiteindelijk is het heel simpel, de uitwassen die nu bestaan worden veroorzaakt

door de werkwijze van Deliveroo. Concurrenten bewijzen immers dat het anders kan.

Mijnheer de minister, op dit moment ontloopt Deliveroo niet alleen zijn verantwoordelijkheid, het geniet ook nog eens financiële voordelen. Wat zult u doen om meer druk te zetten op dergelijke organisaties?

07.02 **Sophie Thémont** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, ce matin, s'est ouvert le procès opposant trente coursiers à la société Deliveroo. Ils réclament que leur travail soit reconnu pour ce qu'il est, à savoir un travail de salarié.

Pour dire les choses comme elles sont, ces gens qui livrent les repas à vélo ne sont pas des indépendants. Ils n'exercent pas non plus un petit job, le vendredi soir, pour arrondir leur fin de mois. Ce sont des travailleuses et des travailleurs qui dépendent du revenu de leur travail pour vivre. Ils ne bénéficient d'aucune protection sociale et ne touchent pas un salaire décent.

Aujourd'hui, il est question de neuf euros de l'heure. Avec le montant qu'ils perçoivent, ils doivent se débrouiller pour remplacer leur vélo s'il est endommagé, payer leur facture d'hôpital s'ils se cassent un bras pendant leur travail. Smart révèle d'ailleurs qu'elle comptabilise quinze fois plus d'accidents du travail chez les coursiers que chez les autres affiliés.

Selon Deliveroo, il s'agit de travailleurs indépendants. Mais quels sont les indépendants qui reçoivent des ordres de leurs clients? Quels sont les indépendants qui doivent rendre compte à tout moment de l'état d'avancement de leur travail? Les coursiers ne sont vraiment pas des indépendants. Même l'ONSS parle de travail à la chaîne. Telle est la réalité d'un livreur. Il se connecte. Il attend l'ordre de livraison. Il prend la route pour aller récupérer la commande. Il clique sur le bouton. Il récupère la commande. Il clique. Il se rend chez le client. Il arrive à destination. Il clique. Il livre la commande. Finalement, il clique, il clique, il clique... La plate-forme contrôle chacune des étapes.

Monsieur le ministre, vous avez lancé une consultation au sujet des conditions de travail dans les plates-formes. Avez-vous déjà reçu certains résultats? Quand pensez-vous pouvoir proposer une solution concrète à ce problème qui dure depuis trop longtemps?

La **présidente**: Monsieur le ministre, vous

disposez de quatre minutes pour répondre.

07.03 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Madame la présidente, mesdames les députées, je vous remercie pour vos questions qui ont trait à un sujet important qui est devenu quotidien et qui est devenu un sujet de société.

Comme vous l'avez rappelé, c'est aujourd'hui qu'est plaidé devant le tribunal du travail de Bruxelles le dossier diligenté par l'auditorat du travail à l'encontre de la société de livraison de repas Deliveroo.

L'enjeu du litige est la détermination du statut social des travailleurs de plates-formes et, en particulier, de cette plate-forme. Doivent-ils être considérés comme des travailleurs indépendants ou comme des travailleurs salariés?

Cette question et surtout la réponse à celle-ci sont évidemment essentielles pour déterminer la protection sociale de ces travailleurs souvent confrontés à la précarité et à l'insécurité. Cette décision sera aussi importante pour déterminer le niveau de contribution à la sécurité sociale et au financement de nos services publics par l'entreprise Deliveroo et des entreprises similaires.

Het vonnis wordt in principe binnen de maand geveld, hoewel de termijn ook iets langer zou kunnen zijn, gelet op de complexiteit van de zaak en het aantal betrokken partijen.

Wij zullen het vonnis uiteraard op de voet volgen. Deze jurisprudentie zal immers richtinggevend zijn voor de voorstellen om de arbeidsvoorwaarden van werknemers in de platformeconomie te verbeteren. Ik zal die zeer binnenkort op tafel leggen.

La recommandation du Parlement européen du 16 septembre 2021 est également importante quant aux orientations que nous pourrions prendre. Elle est révélatrice des avancées européennes en ce qui concerne tant les décisions des juridictions du travail que les réglementations en vigueur et à venir.

De regering is echter niet van plan om te wachten. Ze heeft de kwestie in handen genomen, met het vaste voornemen om in de komende maanden een wetgevend initiatief te nemen.

La plate-forme consultative platformwork.be, mise en ligne il y a quelques semaines, est également un outil précieux pour s'informer et recueillir des avis, des témoignages et des propositions en

rapport avec cette économie de plate-forme et avec l'amélioration des conditions de travail et au statut de ces travailleuses et travailleurs. Comme vous le savez, cette plate-forme est accessible à toutes et tous, que l'on exerce soi-même des activités par le biais d'une plate-forme numérique ou que l'on soit utilisateur ou, tout simplement, une citoyenne ou un citoyen qui a envie de s'informer sur la question.

Je saisis donc cette occasion pour rappeler l'existence de cette plate-forme consultative, qui a pour objectif de recueillir un maximum de témoignages et de propositions sur le même modèle que celui que nous avons lancé avec mes collègues Frank Vandenbroucke et David Clarinval concernant le statut des travailleurs du secteur artistique. La volonté est de partir des réalités et des difficultés du terrain pour construire quelque chose de protecteur et de juste pour ces travailleuses et ces travailleurs.

07.04 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): In mijn bijdrage vermeldde ik net al dat die platformeconomie meer en meer verandert in een schemereconomie, door deze werkwijzen. We zouden eigenlijk niet moeten wachten op de uitspraak van de rechtbank, sommige zaken moeten onmiddellijk aangepakt worden. In het donker ziet men de wantoestanden soms niet meer. Koeriers zijn op zichzelf aangewezen, ze durven bij uitbuiting zelfs niet naar de politie stappen of ergens een klacht indienen. Als ze dat doen, vliegen ze gewoon van de app. Die straffeloosheid is niet langer tolereerbaar. Hoe makkelijk bestellingen via een app ook zijn, het is geen excuus om onze wetten en regels te omzeilen.

07.05 **Sophie Thémont** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Nous attendons avec intérêt, comme vous, le verdict du procès dont l'issue laisse peu de doutes, comme en France, en Espagne ou encore en Grande-Bretagne. Partout, c'est une évidence, ce sont des salariés.

Mais on ne peut pas laisser le statut de ces coursiers aux seules décisions des tribunaux. Il y a la jurisprudence et il y a aussi la loi. Il faut changer le droit du travail pour que ces livreurs puissent enfin bénéficier du statut de salarié, des droits y afférents mais aussi de la protection sociale et du salaire qui va de pair.

Cette course en arrière vers le monde du travail du XIXe siècle a assez duré. Je compte sur vous pour soutenir ces travailleuses et ces travailleurs

dans ce combat.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 **Questions jointes de**

- **Chanelle Bonaventure à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'annonce de l'augmentation des primes d'assurance" (55001985P)**

- **Marco Van Hees à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'augmentation des primes d'assurance" (55001986P)**

08 **Samengevoegde vragen van**

- **Chanelle Bonaventure aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De aangekondigde stijging van de verzekeringspremies" (55001985P)**

- **Marco Van Hees aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De stijging van de verzekeringspremies" (55001986P)**

08.01 **Chanelle Bonaventure** (PS): Monsieur le ministre, hier les responsables d'Assuralia s'exprimaient sur les inondations. Je dois vous dire que j'ai été extrêmement choquée de les entendre. "Il y aura une tendance à l'augmentation", a dit la Fédération des assureurs, "cela peut potentiellement coûter plus cher de s'assurer à l'avenir". Ces propos surviennent alors qu'en ce moment, des milliers de sinistrés se démènent au jour le jour pour réparer, faire sécher les murs, reconstruire, mais aussi faire venir les experts, faire avancer leur dossier de sinistre. Ces propos surviennent alors que la Région wallonne a dû prendre en charge une partie majeure de l'indemnisation des personnes assurées. La Région wallonne va intervenir pour un milliard d'euros alors que les assureurs ne prennent en charge que 40 % des montants, c'est-à-dire 635 millions.

Je rappelle aussi un élément objectif: les bénéfices du secteur des assurances en Belgique sont de 2,46 milliards en 2019, 2,39 milliards en 2018, 2,2 milliards en 2017; ce sont des montants colossaux!

Dès lors, monsieur le ministre, venir parler aujourd'hui d'une augmentation des primes pour le futur est tout simplement indigne. Ce qu'il faut garantir, ce ne sont pas les dividendes aux actionnaires, mais les interventions auprès des sinistrés et l'accès des citoyens aux assurances. De la prime d'assurance à la prime de l'indécence, il n'y a qu'un pas, que certains n'hésitent pas à franchir.

Ma question est simple. Allez-vous rappeler les assureurs à leurs obligations et dire non à l'augmentation du prix des polices d'assurance sous prétexte de la catastrophe de juillet? Je vous remercie.

08.02 **Marco Van Hees** (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, cet été, Elio Di Rupo, ministre-président de la Région wallonne, a fait un cadeau d'un milliard d'euros aux compagnies d'assurance. À l'issue de ce cadeau d'un milliard d'euros, on a lu dans la presse: "Les inondations vont-elles faire grimper nos primes d'assurance? Elio Di Rupo assure que non."

Aujourd'hui, que lit-on dans la presse? "Bilan astronomique des inondations: les assureurs annoncent une augmentation des primes futures."

Monsieur le ministre, comment expliquez-vous cela? Cet accord secret qu'Elio Di Rupo a conclu cet été avec les assureurs, il faut y revenir. Il a un conclu un *deal* sur une matière qui est fédérale: les assurances; alors qu'il siège à la Région wallonne, il me semble. Vous étiez présent, avons-nous appris en commission récemment, mais comme témoin, avez-vous dit. Ce qui nous interpelle, c'est ce qu'Elio Di Rupo a dit aux assureurs: "Vous prenez en charge 700 millions, et l'État va prendre en charge 1 milliard. Voilà, comme cela, on limite vos dépenses."

Ce qui est d'autant plus interpellant, monsieur le ministre, c'est qu'il y a une clause secrète ou des clauses secrètes passées à ce moment et qu'Elio Di Rupo refuse d'en révéler le contenu.

Pourtant, monsieur le ministre, les assurances ont fait 15 milliards de bénéfices ces 8 dernières années. De nombreux sinistrés non seulement n'ont pas encore touché un seul euro, mais n'ont même pas encore vu l'expert de l'assurance passer chez eux. Et aujourd'hui, les assureurs annoncent déjà qu'ils vont augmenter ces primes. Il est inadmissible que ces compagnies aient le beurre (la hausse de primes), l'argent du beurre (1 milliard de l'État) et les grimaces des sinistrés qui ne voient rien venir.

Monsieur le ministre, quel est le contenu du *deal* secret que vous avez conclu avec les assureurs? Pourquoi avez-vous laissé M. Di Rupo s'accaparer d'une compétence fédérale? Allez-vous supprimer ce plafond, qui fait que l'État paie à la place des assureurs? Allez-vous interdire aux assureurs d'augmenter leurs primes?

08.03 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre:

Monsieur le député, madame la députée, je vous remercie pour vos questions. Vous le savez, la situation des sinistrés, je ne la connais que trop bien parce qu'effectivement, j'ai encore l'honneur d'être bourgmestre en titre d'une belle commune de Wallonie qui a malheureusement et tragiquement été frappée par les inondations du mois de juillet.

Je partage l'indignation du ministre-président wallon par rapport à la déclaration d'Assuralia. Je partage l'indignation qui est la vôtre, monsieur le député, madame la députée, par rapport à cette annonce d'une augmentation potentielle et probable des primes d'assurance. C'est effectivement inacceptable au regard des besoins de la population et au regard, vous l'avez rappelé, madame la députée, des bénéfices réalisés par le secteur. C'est aussi inacceptable au regard de l'effort qui a été consenti par les Régions, en particulier par la Wallonie cet été dans le cadre d'un accord que vous indiquez comme étant secret, monsieur Van Hees. Or, il a été présenté au Parlement de Wallonie. Il a été débattu ici au sein de cette Assemblée. Si accord secret il y a, il me paraît un peu particulier puisqu'il est sur la place publique depuis des semaines et des mois maintenant.

Je voudrais à nouveau saluer l'effort qui a été consenti surtout par le gouvernement de Wallonie et par les Régions dans le cadre de l'aide apportée aux sinistrés. Monsieur Van Hees, vous dites que le ministre-président de Wallonie a usurpé une compétence en intervenant dans une loi fédérale. Il y a effectivement une loi fédérale, monsieur le député. Vous la connaissez et je la connais aussi. Il est de la responsabilité de ce Parlement de pouvoir revoir cette loi le plus rapidement possible pour tenir compte de la situation rencontrée et de l'avenir. On a eu un débat avec le premier ministre, il y a quelques instants, sur le changement climatique, sur les engagements de la Belgique, sur la COP26. On sait malheureusement que nous risquons encore à l'avenir de connaître des accidents et des événements comme ceux rencontrés et été. Cela nécessite donc de revoir cette loi et de faire en sorte que le plafond d'intervention des compagnies d'assurance soit revu.

Compétences usurpées? À nouveau, non! Comme vous le savez, monsieur le député, le Fonds des calamités a été régionalisé. Tant sur la base de la loi que de la réforme de l'État, il était de la responsabilité des Régions, et singulièrement de la Wallonie, d'intervenir. Je salue l'effort qui a été fait par la Wallonie, tant au niveau de la

négociation et de l'argent qui a été mis sur la table avec le soutien et l'aide du gouvernement fédéral en la matière.

Bien entendu, nous avons débuté la négociation avec Assuralia pour revoir cette loi, revoir le plafond d'intervention et tenir compte de ce que nous avons vécu et de ce que nous risquons encore de vivre à l'avenir.

Pour moi, il est clair que cela ne peut pas résulter en une augmentation des primes perçues par les compagnies d'assurance. Nous allons travailler à la révision de ces lois, travailler à la révision de ce plafond d'intervention, notamment en envisageant un plafond d'intervention non pas par événement mais par année, un plafond d'intervention annuel au regard de ce qu'il s'est passé. Ces discussions ont débuté avec Assuralia, avec la Banque Nationale de Belgique ainsi qu'avec les experts de mon cabinet et du SPF Économie.

Je terminerai mon intervention en répétant que cela ne peut pas résulter en une augmentation des primes pour les assurés.

08.04 **Chanelle Bonaventure** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je ne peux pas voir mes voisins, les habitants des villages à côté, et leur dire que les primes vont augmenter. J'ai ici les chiffres d'Assuralia entre 2015 et 2019 pour la branche incendie et vol. Savez-vous qu'en moyenne, pour 100 euros de prime versée en habitation, 23 euros partent en commissions pour rétribuer les vendeurs et 11 euros sont des bénéfices pour l'assureur. Seuls 44 % servent à l'indemnisation des sinistrés.

Monsieur le ministre, j'ai bien écouté votre intervention. Vous annoncez une réforme des plafonds d'indemnisation, réforme qui ne doit pas faire augmenter le coût des primes dans le futur. Je vous remercie pour cette réponse. Je le répète: ce qu'il faut garantir, ce ne sont pas les dividendes aux actionnaires mais bien les interventions auprès des sinistrés et l'accès des citoyens aux assurances. De l'argent pour indemniser les sinistrés et les sinistres futurs, il y en a, et nous serons derrière vous pour entreprendre cette réforme.

08.05 **Marco Van Hees** (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, d'abord, vous saluez l'effort consenti par Elio Di Rupo dans son accord avec les assureurs. Ce n'est pas lui qui fait l'effort, ce sont les contribuables qui vont donner un milliard d'euros aux compagnies d'assurance!

Ensuite, vous indiquez qu'il va y avoir une augmentation potentielle et probable des primes d'assurance et par ailleurs, vous affirmez que vous allez négocier avec les compagnies d'assurance. Non! Nous, ce que nous vous demandons, c'est d'interdire l'augmentation des primes d'assurance! C'est cela que nous vous demandons: un engagement clair!

Enfin, vous dites que c'est de la responsabilité de ce Parlement de revoir la loi sur le plafond. Excusez-moi mais c'est aussi la responsabilité de votre gouvernement!

Encore une fois, vous dites que vous allez voir ce qui est possible. Sachez que le PTB a introduit une proposition de loi - nous n'avons pas attendu le gouvernement qui visiblement ne fait rien - pour supprimer purement et simplement ce plafond, ce cadeau d'un milliard d'euros aux assureurs.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 **Samengevoegde vragen van**

- **Wouter Vermeersch** aan **Vincent Van Peteghem** (VEM Financiën) over "**Het pleidooi voor een verlaging van de brandstofaccijnzen**" (55001988P)

- **Raoul Hedebouw** aan **Vincent Van Peteghem** (VEM Financiën) over "**De stijging van de prijzen voor benzine en diesel**" (55001989P)

09 **Questions jointes de**

- **Wouter Vermeersch** à **Vincent Van Peteghem** (VPM Finances) sur "**Le plaidoyer pour une diminution des accises sur les carburants**" (55001988P)

- **Raoul Hedebouw** à **Vincent Van Peteghem** (VPM Finances) sur "**L'augmentation des prix de l'essence et du diesel**" (55001989P)

09.01 **Wouter Vermeersch** (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, tijdens de bespreking van de regeerverklaring hoorden wij veel ministers en collega's zeggen dat zij op straat werden aangesproken over de fors gestegen gas- en elektriciteitsfactuur. Dat is terecht, want dat is ook onze bezorgdheid.

Iedereen zweeg echter angstvallig of de sterk gestegen prijzen aan de pomp. Collega's, ook dat houdt de mensen bezig. De brandstofprijzen bereiken dezer dagen recordhoogtes en dat zorgt ook voor fors meer inkomsten voor de schatkist. Wat gaat deze regering doen om dat geld terug te geven aan de bevolking, aan de hardwerkende Vlaming? Wat gaat deze regering doen om een tankbeurt betaalbaar te houden?

Spreken over gestegen brandstofprijzen is natuurlijk een taboe in een regering die gedomineerd wordt door rode en groene partijen. Automobilititeit is en blijft echter nog steeds een basisrecht. Net zoals gas en elektriciteit zijn diesel en benzine voor veel mensen een basisbehoefte.

De vivaldiregering wil er trouwens nog een schepje op doen. Deze regering wil de dolk nog wat dieper duwen in de wonde, door het schrappen en verminderen van de broodnodige korting op professionele diesel. Voor de transportsector betekenen de hogere dieselprijzen en deze pestmaatregel van de regering een forse stijging van de kosten die opnieuw zullen worden doorgerekend aan de consument. De hogere dieselprijzen zullen zo ook worden doorgerekend in de prijzen en zullen de prijzen in de winkels doen stijgen.

Touring vraagt concreet de herinvoering van het zogenaamde omgekeerde cliquetsysteem, om de accijnzen en dus de prijs aan de pomp te doen dalen. En dus om de koopkracht te vrijwaren nu de economie moet heropveren.

Mijnheer de minister, is deze regering bereid om, net zoals in 2004, het omgekeerde cliquetsysteem opnieuw in te voeren?

09.02 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, heeft u de prijzen gezien aan de pomp? Komaan, van 1,3 euro per liter naar 1,7 euro per liter voor benzine. Hoe kan iemand in België dat nog betalen?

En ce qui concerne le diesel, c'est la même chose, monsieur le ministre! Comment pouvez-vous accepter que des citoyens paient 1,3 euro, il y a un an, et 1,7 euro, aujourd'hui? C'est impayable pour les travailleurs!

Dit is gewoon niet mogelijk, mijnheer de minister. Dat is gaan werken om de benzine te betalen om te kunnen gaan werken. Hoe kan men dat uitleggen! Dat kan toch niet zo doorgaan! De mensen zien af, mijnheer de minister. Ik weet niet of u dat zelf ervaart. Een minister die 10.000 euro per maand verdient, met chauffeur erbij, dat is geen probleem, maar als men zelf naar de pomp moet gaan, moet men 15 euro bijbetalen. Iedereen ziet af, maar er is wel iemand blij: de schatkist.

Mijnheer de minister, kunt u het Parlement misschien zeggen hoeveel in de zakken van de Staat verdwijnt? Ik zal het u zeggen, het werd

berekend door de studiedienst van de PVDA: 500 miljoen euro meer in de pocket, via de btw, klak! Mensen zien af en u krijgt 500 miljoen meer. Dat krijgt u toch niet uitgelegd!

Il n'y a pas que vous à vous être mis 500 millions d'euros dans la pocket. Les multinationales dans le secteur pétrolier, par exemple, là non plus il n'y a pas de problèmes! Shell, 7,8 milliards de bénéfice sur les deux premiers trimestres! Exxon Mobile, 6,3 milliards! BP, 6,7 milliards! TotalFina, 4,73 milliards... Pour deux trimestres, les gars! Ils sont tous en train de se faire du pognon à fond sur le dos des travailleurs!

Et vous, vous êtes là, comme premier ministre, à dire: "C'est comme ça, il faut continuer à payer!" On ne peut pas accepter cela! Ma question est donc très simple, monsieur le ministre: vous récoltez 500 millions de plus sur le dos des gens grâce à la TVA sur l'essence et le diesel. Allez-vous utiliser cet argent-là pour diminuer les accises afin de réduire le prix à un niveau au moins égal à celui d'il y a un an?

La **présidente**: Monsieur le ministre, vous disposez des quatre prochaines minutes pour votre réponse.

09.03 **Minister Vincent Van Peteghem**: Mevrouw de voorzitter, dames en heren Kamerleden, ik besef uiteraard heel goed hoe zwaar het is voor onze burgers, onze gezinnen, de stijgende prijzen aan de pomp voor diesel en benzine te moeten betalen. Ik begrijp ook maar al te goed dat de mensen op dat ogenblik in onze richting kijken voor een oplossing. Wij hopen uiteraard allemaal dat de marktprijzen spoedig zullen stabiliseren en normaliseren, maar wij kunnen onze gezinnen in de tussentijd natuurlijk niet aan hun lot overlaten.

Ik vind het dan ook logisch dat wij werk maken van een systeem dat de druk op onze gezinnen kan verlichten. Dat systeem is het omgekeerde cliquetsysteem. De invoering van het omgekeerd cliquetsysteem kan een buffer zijn. Het kan een schokdemper zijn voor onze gezinnen om de grote prijsstijgingen toch wat te verzachten. Ik zal het gesprek daarover dan ook binnen de regering voeren. Ik zal met veel overtuiging bepleiten dat wij de sterke prijsstijgingen op die manier opnieuw onder controle brengen.

Ons einddoel moet natuurlijk de duurzaamheid van onze mobiliteit zijn. Wij moeten dus ook eerlijk zijn en zeggen dat het omgekeerde cliquetsysteem om die reden in elk scenario een tijdelijke oplossing zal moeten zijn. Het zal een

schokdemper zijn in een periode van veranderende prijzen, in een periode waarin wij een transitie doormaken. Ik blijf in deze dan ook focussen op structurele hervormingen, op hervormingen die de koopkracht van onze gezinnen structureel verstevigen. Want dat is onze opdracht. Dat is de beste manier om onze gezinnen en burgers te beschermen tegen onvoorziene veranderingen in de prijzen en hen op die manier mee te nemen in de transitie die wij meemaken.

Dat is de opdracht van deze regering. Dat is een opdracht die ik met veel inzet zal blijven steunen.

09.04 **Wouter Vermeersch** (VB): Mijnheer de minister, onze auto is de melkkoe van de staatskas. De prijzen aan de pomp bestaan nog voor één derde uit diesel en benzine zelf, de rest zijn kosten, bijdragen, accijnzen en btw. Net als gas en elektriciteit zijn diesel en benzine een basisrecht en een basisbehoefte. Een tankbeurt moet betaalbaar en haalbaar blijven voor iedereen.

Socialistisch minister Kitir is op dit eigenste moment vele miljoenen euro's aan het uitdelen in Noord-Afrika. Maar om iets te doen aan de brandstofprijzen is er blijkbaar geen geld – voor die vele Vlamingen die dag in, dag uit hun wagen nodig hebben om te werken, hun kinderen naar school te brengen of familie te bezoeken. Deze regering rijft nu fors meer belastingen binnen door de sterk gestegen prijzen en dat geld moet worden teruggegeven aan die hardwerkende Vlamingen en niet ergens in Afrika worden uitgedeeld.

09.05 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, onder druk van het volk en de PVDA hebt u hier gezegd dat u nu zal pleiten om het omgekeerd cliquetsysteem morgen in te voeren. Er is druk in de regering en de lijnen zijn politiek aan het bewegen. Het werd tijd. Wekenlang zeggen we het al. Er moet werk van worden gemaakt. U kan morgen een KB uitvaardigen om die accijnzen te verminderen. U kan dat morgen beslissen. De druk wordt groter en groter. Die druk is ook nodig.

U zegt dat u de koopkracht van de mensen wil vergroten. Dan is er een tweede probleem. Benzine en diesel zitten namelijk niet in ons indexsysteem. Wanneer de benzine en diesel duurder worden, gaan de lonen niet omhoog. Dat is fundamenteel onrecht. Dat kost honderden euro's per jaar voor het werkvolk, door die gezondheidsindex die niks met gezondheid te

maken heeft, maar alles met business en geld.

Mijnheer de minister, neem die beslissing morgen!

On ne sait plus payer de telles taxes sur l'essence! Et arrêtez de nous parler d'écologie, de transition et tutti quanti! Tant qu'il n'y a pas d'alternatives, votre solution est de faire payer les gens. Elle est donc antisociale. Le vert ne peut pas aller sans le rouge.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 **Question de Denis Ducarme à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "Les problèmes récurrents pour les professions comptables dans les applications du SPF Finances" (55001991P)**

10 **Vraag van Denis Ducarme aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De herhaalde problemen die de cijferberoepers ondervinden met de applicaties van de FOD Financiën" (55001991P)**

10.01 **Denis Ducarme** (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, vous avez vu comme moi, depuis plusieurs semaines, les appels des indépendants du chiffre, c'est-à-dire de nos experts fiscaux, de nos comptables, qui aujourd'hui travaillent au service des contribuables et des indépendants. Ils sont confrontés, comme chaque année, à des bugs informatiques sur tax-on-web et sur Biztax. Mais cette année, cela prend des proportions inquiétantes. Ils sont vraiment freinés dans leur travail. Vous avez d'ailleurs accordé un délai supplémentaire il y a peu, mais cela ne règle pas les problèmes sur le terrain. Vous nous avez communiqué des chiffres sur l'opérationnalité des applications qui ne semblent pas correspondre aux réalités sur le terrain.

Je souhaiterais que vous soyez extrêmement attentif à leur situation. Vous savez qu'ils sont confrontés à une année particulière. Ils doivent rentrer des chiffres complémentaires sur le droit passerelle, sur les aides régionales en ce qui concerne les indépendants. Les fiches fiscales qui viennent des caisses ne sont pas nécessairement toujours adaptées. Que pouvons-nous faire pour eux?

Les auteurs de la pétition, soit 3 500 experts fiscaux et comptables, sont des indépendants du chiffre, et non les échauffés du PTB que l'on vient d'entendre. Ce sont des personnes qui n'ont pas nécessairement dans leur ADN la volonté de se faire entendre au-delà de la manière dont ils sont

entendus habituellement. Pourtant, ils vous appellent à plus de sensibilité et à moins d'indifférence par rapport au sort qu'ils subissent aujourd'hui. Ils sont assez inquiets. J'aimerais bien que vous les receviez. Les auteurs de cette pétition souhaiteraient également que vous nous indiquiez si vous comptez accorder un délai supplémentaire compte tenu des difficultés qui s'additionnent. (...)

La **présidente**: Monsieur Ducarme, votre temps de parole est écoulé. Vos propos ne sont pas audibles pour ceux qui nous écoutent et ils ne seront pas enregistrés.

10.02 Vincent Van Peteghem, ministre: Madame la présidente, monsieur Ducarme, la période du sprint final des professionnels du chiffre vers la date ultime pour la rentrée des déclarations a toujours mis l'association professionnelle sous haute tension, ce que nous comprenons parfaitement.

Mes services travaillent jour après jour à des solutions pour que cette déclaration puisse être faite aisément et efficacement de manière à ce que les échanges soient réalistes et tenables non seulement pour les mandataires, mais aussi pour notre administration.

Je suis en étroite consultation avec la fédération sectorielle à ce sujet. Cette année, les professionnels du chiffre disposaient initialement de cinq mois et demi pour la déclaration à l'impôt des personnes physiques et de quatre mois et demi pour la déclaration à l'impôt des sociétés.

En outre, en collaboration avec l'Institute for Tax Advisors & Accountants (ITAA), nous avons mis au point une mesure incitative pour encourager les mandataires à ne pas attendre la dernière minute, à condition qu'il n'y ait pas de report pour les déclarations Biztax. Pour tax-on-web un dernier report de plus de trois semaines a, entre-temps, été accordé, toujours en consultation avec l'ITAA.

À la fin du mois d'août, respectivement 30 % et 15 % de ces déclarations avaient été rentrées. Au cours des cinq derniers jours, autant de déclarations Biztax ont été déposées qu'au cours des trois premiers mois réunis. Les applications de mon administration n'ont pas connu de panne générale pendant ces journées chargées.

Je reste, bien entendu, en contact étroit avec l'ITAA pour travailler ensemble sur l'efficacité du dépôt. Je continuerai à suivre la problématique de

près afin de pouvoir fournir le meilleur service possible.

10.03 Denis Ducarme (MR): Madame la présidente, vous devriez mettre votre micro un peu plus fort. Je n'entendais pas distinctement ce que vous essayiez de me dire. J'ai compris que j'avais été un peu long. Je vous prie de m'en excuser.

Monsieur le ministre, quand on vous entend, tout semble bien se passer. Non, tout ne va pas bien! Sinon, 3 500 indépendants du chiffre n'auraient pas signé une pétition pour indiquer que les problèmes étaient plus importants que d'habitude. Non, cela ne va pas! Cela ne se passe pas bien sur le terrain!

Je vous demande de prévoir les lignes budgétaires qui nous permettraient d'avoir un système d'application plus correct et permettant simplement aux indépendants du chiffre de travailler.

Et, de grâce, quand 3 500 indépendants du chiffre signent une pétition, écoutez-les, recevez-les! Je vous demande vivement de les recevoir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van Sigrid Goethals aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "De stiptheidsacties van de politie op de luchthaven" (55001987P)

11 Question de Sigrid Goethals à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "La grève du zèle de la police à l'aéroport" (55001987P)

11.01 Sigrid Goethals (N-VA): Mevrouw de minister, de politievakbonden hebben stiptheidsacties aangekondigd, niet alleen op onze luchthavens maar ook in de stations. Ik sta hier vandaag niet alleen voor u vanwege de politie, maar ook vanwege onze burgers, de reizigers. Deze acties hadden vermeden kunnen worden, ze hadden niet gehoeven. Daarvoor draagt u een grote verantwoordelijkheid.

De stiptheidsacties komen voort uit een algemene ontevredenheid over veel beloftes maar weinig daden, ontevredenheid over de NAVAP-regeling, ontevredenheid over het loonoverleg en ontevredenheid over het aanslepend personeelstekort. In verband met het loonoverleg hebben er al onderhandelingen plaatsgevonden en die gaan nog door. Er werden dingen beloofd

en de mensen hadden er goede hoop op, maar begin deze week kregen zij jammer genoeg het deksel op de neus, want er komt geen NAVAP-regeling noch een loonsverhoging. De reden is dat u er geen budgetten voor hebt vrijgemaakt.

Jammer genoeg is dit waarschijnlijk het begin van een hele reeks acties. Ze zullen worden uitgebreid naar andere steden en ook de lokale politie zal erbij betrokken worden.

Onze politiemensen wachten vandaag op concrete antwoorden, concrete acties. Zij vragen zich af wat ze nog mogen verwachten en waar ze naartoe gaan, met de lineaire besparingen in het achterhoofd. Niet alleen de politiemensen, van wie wij vandaag heel veel verwachten, zijn de dupe, maar ook de burgers. De regering gijzelt de reiziger.

Mevrouw de minister, waar wacht u nog op? Hoe zult u daarop inspelen? Hoe denkt u uit de impasse te geraken? Schiet in actie, alstublieft.

11.02 Minister **Annelies Verlinden**: Dankuwel, collega's. Laat mij vooreerst zeggen dat we er echt alles aan doen om de slagkracht en de aantrekkelijkheid van de politie te versterken. Daarom hebben bijkomende investeringen voorzien van 50 miljoen euro voor dit jaar, 70 miljoen euro voor volgend jaar en daarna ook nog 90 en 100 miljoen euro.

Zoals u weet voeren we een actief beleid van bijkomende rekrutering voor de politie. Ook de opleiding en de rekrutering zelf worden verbeterd. Deze regering investeert met andere woorden krachtig in de veiligheid van politie en burgers, zoals u terecht aangaf.

Ook de uitdaging omtrent de loonsvoorwaarden, die eerlijk gezegd de afgelopen 20 jaar niet herzien konden worden, ga ik aan. Uiteraard moet dat gebeuren binnen de budgettaire marge die daarvoor ter beschikking is.

De aangekondigde acties op de luchthaven zijn inderdaad het gevolg van een stakingsaanzegging door het gemeenschappelijk vakbondsfront. We hebben herhaaldelijk met de vakbonden aan tafel gezeten maar we hebben nog geen overeenkomst kunnen bereiken.

De waarheid is dat er momenteel onvoldoende budgettaire ruimte is om aan de hoge verwachtingen van de vakbonden te voldoen en een akkoord te sluiten. Ik wil onderstrepen dat ik van bij het begin zeer duidelijk heb gesteld dat alle

partners daarbij betrokken moeten worden. De loonkosten van de politie vormen een zware last voor de lokale besturen. Ongeveer 35.000 van de 48.000 personeelsleden van de politie worden aangestuurd door de lokale besturen. Wij hebben dat zo ook altijd geduid tegenover de vakbonden en ik vind het belangrijk om te blijven overleggen.

We hebben in het verleden vastgesteld dat de factuur van het sectoraal akkoord, dat in 2018 onderhandeld en afgesloten werd door Jan Jambon, eenzijdig bij de lokale besturen is gelegd. Voorlopig loopt die op tot 74 miljoen euro voor deze legislatuur. Dat is niet mijn stijl. We moeten de lokale besturen hierbij blijven betrekken.

Ik volg u niet wanneer u zegt dat er voor de NAVAP geen oplossing is. Ik heb hier al gezegd dat er voor 2022 wel een oplossing is, zowel voor de lokale als voor de federale politie. In de toekomst gaan we er samen met de politie en de vakbonden voor zorgen dat we zoveel mogelijk politiemensen aan de slag kunnen houden (...)

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, uw spreektijd is verstreken.

11.03 **Denis Ducarme** (MR): (...).

La **présidente**: Monsieur Ducarme, j'applique le Règlement à la lettre selon la volonté des députés.

11.04 **Denis Ducarme** (MR): (...)

La **présidente**: Monsieur Ducarme, si votre groupe a des réclamations à introduire, vous pouvez le faire en Conférence des présidents, puisqu'il s'agit de sa décision.

11.05 **Sigrid Goethals** (N-VA): Mevrouw de minister, de politie zit vandaag op haar tandvlees. In het begrotingsconclaf hebben de militairen vandaag wel aan het langste eind getrokken. Net als de politieagenten kenden zij effectief al 20 jaar stilstand. Zij hebben dan ook terecht uitzicht gekregen op een loonsverhoging, zij hebben daar recht op. Jammer genoeg blijven onze agenten echter weer in de kou staan. Binnen deze paarsgroene regering is het respect dat zij verdienen volgens mij ver te zoeken. Zij zullen opnieuw besparingen moeten ondergaan en bekomen geen loonsverhoging. De houding van deze regering in verband met de eindeloopbaanregeling is laakbaar. Daarenboven staan zij vanaf maandag weer in de frontlinie om de verstrengde coronamaatregelen te handhaven. Wij vragen heel veel van de politieagenten, maar zij krijgen niets in de plaats. Mevrouw de minister,

verander uw houding en keer terug naar de onderhandelingstafel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van Koen Geens aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Operatie Sky" (55001990P)

12 Question de Koen Geens à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "L'opération Sky" (55001990P)

12.01 Koen Geens (CD&V): Mevrouw de minister, dinsdag werden wij in kennis gesteld van een grootschalig drugsonderzoek met invallen in Brussel, Wallonië en Antwerpen. Men was op het spoor gekomen van zware cocaïnesmokkel vanuit Colombia in het bijzonder en Zuid-Amerika in het algemeen. De federale procureur deed daarover een opmerkelijke verklaring. Iedereen was opgetogen dat de federale politie in samenwerking met het parket opnieuw de drugsmafia aanviel.

Een aantal dingen viel mij op. Ten eerste, men heeft enorm veel personele middelen ingezet. Dat was op het eerste gezicht vrij gigantisch. Ten tweede, ondanks alle mogelijke klachten dat de Belgische politie technisch en technologisch niet *up to standards* zou zijn, zijn wij er toch in geslaagd om de cryptofoon dienst Sky ECC te kraken. Ten derde, het viel mij op hoe internationaal vertakt de smokkel vanuit Colombia was en dat men blijkbaar ook een aantal grote vissen uit Zuid-Amerika heeft kunnen strikken.

Ik heb een paar vragen, mevrouw de minister.

Over hoeveel mensen en middelen gaat het? Wat werd er juist ingezet en wat was de precieze vangst?

Blijft de drugsbestrijding een prioriteit in het Nationaal Veiligheidsplan? Het is immers door die prioritering in de vorige legislatuur dat de politie en het parket zulke vorderingen hebben kunnen maken.

Hoe zit het met de internationale samenwerking? Welke stappen hebt u reeds gezet om de drugsnetwerken aan te pakken samen met de Verenigde Staten, Nederland en in het bijzonder Zuid-Amerika?

12.02 Minister Annelies Verlinden: Mijnheer Geens, vooreerst wil ik mij graag aansluiten bij de lofbetuigingen ten aanzien van zowel het federaal

parket als de federale gerechtelijke politie voor hun minutieuze en volgehouden inzet bij de bestrijding van internationale drugscriminaliteit. De strijd tegen de zware en georganiseerde drugsbendes blijft een prioriteit, zowel in het regeerakkoord als in mijn beleidsverklaring, en zeker ook in het Nationaal Veiligheidsplan dat vanaf begin volgend jaar uitgerold zal worden.

Sinds de grootscheepse en toch wel succesvolle actie Sky ECC van 9 maart, werd door de gespecialiseerde inspecteurs gedecrypteerde informatie van die telefoons ter beschikking gesteld van de andere gerechtelijke arrondissementen. Zowel parket, onderzoeksrechters als rechercheurs gaan ermee aan de slag, wat de mogelijkheid biedt zowel om nieuwe criminele vervolgdossiers op te starten als om die bijkomende informatie in te zetten in reeds lopende onderzoeken. Dat heeft deze week effectief geleid tot een grootscheepse actie met een grootschalige inzet van personeel. En dat is ook nodig.

Momenteel wordt de informatie ingezet in 275 strafdossiers: 196 nieuwe en 79 lopende worden verrijkt met de nu beschikbaar geworden informatie. Dat heeft ondertussen geleid tot 450 arrestaties en de inbeslagname van ongeveer 40 miljoen euro aan cashgeld of luxegoederen. In dit jaar konden al 77 ton drugs onderschept en in beslag genomen worden, wat een absoluut record is in onze geschiedenis.

Ik ben het met u eens dat internationale samenwerking belangrijk is. Wij hebben niet alleen regelmatig contact met Interpol en Europol, maar ook met de UNODC. We hebben ook het initiatief genomen om met een aantal buurlanden, waaronder Nederland, doorgedreven samen te werken om die grootschalige criminele netwerken tegen te gaan.

We moeten blijven rekruteren en zijinstroom doen. Er zijn al heel wat vacatures ingevuld en we blijven ... (*micro wordt uitgeschakeld*)

12.03 Koen Geens (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik ben maar een keer boos geworden op uw voorganger en dat was toen hij mij als minister onderbrak. Ik heb daarnet 30 seconden minder gebruikt zodat de minister daarvan zou kunnen gebruikmaken.

Mevrouw de minister, ik zou via u een zorg aan de regering willen overbrengen. Ik ben in de vorige regering ook minister van Justitie geweest, zoals u weet. We hebben met de vorige regering nooit de

dataretentiebeschouwingen ten aanzien van het Europees Hof en het Grondwettelijk Hof kunnen afronden. Dat is voor mij een diepe frustratie geweest, niet alleen voor mij, ook voor alle veiligheidsdiensten in alle landen. De manier waarop het Europees Hof de privacy interpreteert maakt het bijzonder moeilijk om geëncrypteerde data te decrypteren en data te consulteren.

Mevrouw de minister, u moet een nieuwe wet maken met de regering. Ik vraag u om aan de minister, bevoegd voor de privacy, de minister van Justitie en de minister van Telecombedrijven, mevrouw De Sutter, te laten weten dat ze haast moeten maken met de dataretentie.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

13 Question de Catherine Fonck à Mathieu Michel (Digitalisation, Simplification administrative, Protection de la vie privée et Régie des Bâtiments) sur "L'outil d'authentification Helena" (55001994P)

13 Vraag van Catherine Fonck aan Mathieu Michel (Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen) over "De authenticatietool Helena" (55001994P)

13.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le ministre, la presse fait de nouveau état d'une faille majeure dans la sécurité et la protection de nos données médicales et sociales. C'est dans le journal *Le Soir*. C'est largement relaté et confirmé, d'ailleurs, par des experts en matière de sécurité. Il s'agit d'Helena, cet outil d'identification avec lequel on peut accéder à un dossier médical sans prouver son identité et sans lien thérapeutique avec un médecin. Une plainte est, à juste titre, déposée à l'APD par Medispring.

Les données de santé concernent plus de 17 millions de documents. C'est énorme! Ces 17 millions de documents sont donc moins sécurisés que toute une série d'autres données des services publics fédéraux comme par exemple ceux de Tax-on-web.

Monsieur le ministre, l'application Helena a été homologuée par les autorités belges, notamment par vos services. Protéger les données de santé des citoyens est un devoir fondamental. C'est d'ailleurs une responsabilité pleine et entière du gouvernement. Ce qui se passe ici est gravissime et je pèse mes mots pour les personnes concernées.

Me confirmez-vous cette faille majeure dans la sécurité de la protection de nos données médicales? Comment pouvez-vous expliquer que les autorités, vos services notamment, mais aussi ceux de la santé, aient laissé faire? Les patients concernés – soit près de 700 000 – seront-ils informés et prévenus? L'ensemble des prestataires de soins, plus de 35 000, vont-ils être eux aussi informés et prévenus? Me confirmez-vous, aujourd'hui, que cet outil est complètement débranché? Quand des mesures fortes seront-elles enfin prises pour protéger les données de nos patients?

13.02 Mathieu Michel, secrétaire d'État: Madame la députée, ce 26 octobre, le DPO, le Data Protection Officer, de la BCSS et de e-Health a sollicité auprès du SPF BOSA la désactivation de l'accès du logiciel Helena comme moyen d'identification dans le FAS, le Federal Authentication Service, quelques minutes avant la parution d'un article de presse sur une potentielle fuite de données. Cet accès a donc été immédiatement désactivé.

Cet article de presse mentionnait une plainte déposée auprès de l'APD et relative à une potentielle faille de sécurité. Si les faits identifiés dans cet article sont avérés, madame la députée, soyons clairs, c'est tout simplement inadmissible. À ce stade, c'est à l'APD d'instruire la plainte et d'identifier l'ampleur du problème. Par ailleurs, j'ai demandé à mon administration, SPF BOSA, de solliciter la BCSS et e-Health en vue d'obtenir un rapport complet concernant les incidents qu'ils ont identifiés, leurs impacts et leur suivi. Si vous souhaitez plus d'informations sur ces deux institutions, je ne peux que vous renvoyer aux ministres de tutelle.

Madame Fonck, vous le savez, cela fait maintenant une année que je mène un travail important, un travail de fond qui vise à garantir la confiance des citoyens dans les capacités de l'État, de nous tous ici en fait, à gérer avec rigueur et transparence les données dont il dispose. Il est primordial que chacun à son niveau mesure et comprenne une fois pour toutes à quel point la gestion rigoureuse des données est fondamentale et certainement dans un monde qui se digitalise. Je tiens à vous rassurer, madame Fonck, la Belgique n'est pas le Far West des données mais parfois, on y croise quelques cow-boys. C'est notre responsabilité à tous ici et au gouvernement de les ramener dans le droit chemin.

13.03 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le secrétaire d'État, vous dites que si ces faits sont

avérés, ce serait inadmissible. C'est un peu comme si c'était "ni vu ni connu" sur ce qu'il s'est passé avant. C'est quand même bien le service d'authentification fédéral qui a homologué HELENA. HELENA ne s'est pas auto-homologuée.

Les failles sont de la responsabilité de l'État au regard des autorisations qui ont été octroyées. Vous me renvoyez, ainsi que les patients concernés et les prestataires de soins, vers un autre ministre. Je constate que quand cela arrange le gouvernement, il est un et unique, et quand cela ne l'arrange pas, "c'est les autres".

Ce qu'il se passe est gravissime! Vous nous annoncez depuis plusieurs mois que vous allez rétablir la confiance et la transparence dans la gestion des données des citoyens. Six mois plus tard, force est de constater que c'est exactement (...).

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La **présidente**: Ceci clôture les questions orales.

14 Ordre du jour **14** Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 27 octobre 2021, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance de cette semaine.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 27 oktober 2021 heeft u een gewijzigde agenda voor de vergadering van deze week ontvangen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Par courriel de ce jour, l'auteure de l'interpellation n° 176 demande de reporter le vote sur les motions à cette interpellation à la prochaine séance plénière.

Bij mail van vandaag verzoekt de interpellante van interpellatie nr. 176 om de stemming over de moties op deze interpellatie te verdagen naar de volgende plenaire vergadering.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière d'aujourd'hui:

- le projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération législatif de 26 octobre 2021 visant à la modification d'accord de coopération du 14 juillet 2021 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française concernant le traitement des données liées au certificat COVID numérique de l'UE et au Covid Safe Ticket, le PLF et le traitement des données à caractère personnel des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants vivant ou résidant à l'étranger qui effectuent des activités en Belgique, n° 2288/1.

Ik stel u voor op de agenda van de plenaire vergadering van vandaag in te schrijven:

- het wetsontwerp houdende instemming met het wetgevend samenwerkingsakkoord van 26 oktober 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het Covid Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België, nr. 2288/1.

Pas d'observation?
Geen bezwaar?

14.01 **Catherine Fonck** (cdH): Madame la présidente, si vous me voyez, depuis le début de cet après-midi, courir d'un endroit à l'autre, c'est parce que la commission de la Santé se tient maintenant concernant l'accord de coopération que vous venez d'évoquer. Le président de la commission de la Santé est d'ailleurs présent en séance plénière.

Si j'interviens maintenant, c'est parce que les discussions sont en cours au niveau de la commission de la Santé et une série de points n'ont pas encore été évoqués. Pour vous dire, le ministre n'a pas encore répondu. Il me revient quand même un point interpellant dont on devait encore discuter, notamment avec le président. Madame la présidente, l'avis du Conseil d'État a

dû être rendu dans des conditions assez folles. Je ne connais pas la date exacte du dépôt mais il a dû être rendu dans un *timing* extrêmement court, en moins de vingt-quatre heures. De ce fait, l'avis n'a été rendu qu'en néerlandais. Il y a un règlement que je n'ai pas encore pu vérifier car je cours d'un endroit à l'autre. Le secrétariat de la commission était en train de vérifier cet aspect. Oui ou non, sur le plan réglementaire, ce texte peut-il être voté en commission dans les conditions actuelles du dossier? La réponse n'a en tout cas pas encore été discutée au sein de la commission mais ne semble pas - je reste prudente - être positive.

Par conséquent, décider maintenant, en séance plénière, de mettre à l'ordre du jour de cet après-midi un texte qui ne pourrait pas être voté en l'état en commission aujourd'hui, sauf si on reçoit le dossier en bonne et due forme dans les heures à venir, est évidemment problématique. Je voulais absolument intervenir. Je ne sais pas si le président de la commission veut éventuellement ajouter quelque chose. Il faut, me semble-t-il, nous laisser clarifier en commission de la Santé les différents points, avant de pouvoir décider en séance plénière.

La **présidente**: Madame Fonck, je vous remercie. Il n'y a pas d'autres interventions.

Renseignements pris, l'avis du Conseil d'État nous a effectivement été communiqué en néerlandais. Celui-ci fait tout son possible pour nous transmettre très rapidement la version en français, c'est-à-dire dans les heures à venir. Je vous propose dès lors d'inscrire, malgré tout, le point à l'ordre du jour, ce qui nous permettrait d'avancer au cas où ce dossier serait complet dans les prochaines heures. C'est la proposition que nous vous faisons.

14.02 **Catherine Fonck** (cdH): Madame la présidente, dès lors, si le dossier est complet et s'il est voté en commission - nous verrons comment se déroule la suite des travaux -, ce n'est que dans ce cadre-là qu'il serait inscrit cet après-midi en séance plénière? Est-ce bien cela que je dois comprendre?

La **présidente**: À partir du moment où ce texte aura fait l'objet d'un débat et d'un vote en commission, comme nous l'avions évoqué en Conférence des présidents, il pourra revenir en séance plénière, à tout le moins si vous acceptez que ce point soit inscrit à l'ordre du jour de notre séance. Si cela vous convient, nous avançons en ce sens.

Projets de loi Wetsontwerpen

15 **Projet de loi portant assentiment à l'Amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets, adopté à Londres le 30 octobre 2009 (2052/1-3)**

15 **Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afvalstoffen, aangenomen te Londen op 30 oktober 2009 (2052/1-3)**

Discussion générale *Algemene bespreking*

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur est M. Cogolati, qui renvoie à son rapport écrit.

15.01 **Thierry Warmoes** (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, het voorstel tot wijziging van het artikel waarover we vandaag moeten stemmen, is relatief oud, namelijk twaalf jaar oud. Dat is misschien niet zo veel voor bijvoorbeeld een eik, maar voor het klimaat wel. De kennis ter zake evolueert namelijk snel, razendsnel onder andere dankzij de mobilisatie van de jongeren rond het klimaat en de voorstellen en publicaties van wetenschappers, in het bijzonder van het Intergovernmental Panel on Climate Change, het IPCC.

Het voorstel om CO₂ op te slaan op de bodem van de oceaan, leek twaalf jaar geleden misschien wel interessant, maar gezien het hele klimaatdebat en voortschrijdende kennis zouden we dat voorstel om CO₂ vloeibaar te maken en op te slaan in de poreuze rotsen van de oceaan, vandaag niet meer aanvaarden. Het proces is, ten eerste, niet erg veilig. Veel wetenschappers hebben er zich al tegen uitgesproken gelet op de onzekerheid van dat proces en het gevaar dat we waarschijnlijk met een nog groter klimaatprobleem zouden kunnen worden geconfronteerd, met name de verzuring van de oceanen door onder andere de industriële vervuiling, met name plastic, de klimaatverandering en de CO₂-uitstoot. Oceanen werken namelijk als een CO₂-pomp. Onze oceanen nemen de koolstofdioxide op en dat

neemt in watermilieu de vorm van koolzuur aan, met een verlaging van de zuurtegraad tot gevolg. Het zuurte-evenwicht wordt verbroken, met alle gevolgen van dien voor de fauna en flora, onder meer het afsterven van koraal en schelpdieren. Wetenschappers vertellen ons dat als de verzuring in hetzelfde tempo doorgaat als nu en de oceanen verzadigd geraken, ze over enkele tientallen jaren zelf CO₂-uitstoters worden.

Het risico dat we nemen door CO₂ in de oceaan te injecteren, is in die zin extreem groot voor het klimaat en extreem groot voor de mensheid. De technieken ter zake zijn bovendien nog relatief weinig gebruikt. Er is daarnaast geen enkele garantie dat de CO₂-opslag ook niet zal ontsnappen achteraf.

Bovendien oordeelt het IPCC zeer duidelijk dat het debat enkel gaat over de vraag hoe we de CO₂-productie kunnen beperken, aangezien de wereldwijde stijging van de CO₂-uitstoot het grootste probleem is. Door het signaal te geven dat we gerust evenveel CO₂ kunnen blijven produceren, omdat we het daarna toch kunnen opslaan in poreuze rotsen of elders, plaatsen we oplossingen die bestaan uit bindende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken, op de helling.

Willen we inderdaad CO₂-uitstoot drastisch beperken, dan moeten we maatregelen nemen die voor de grote bedrijven onrendabel lijken of die niet de logica van de markt volgen. Alle betrokken multinationals zijn natuurlijk blij dat wij de CO₂-opslag overwegen, want dat procédé biedt weer een nieuwe markt en een nieuwe winstmogelijkheid voor bepaalde bedrijven. Maar, collega's, het is alweer een nepoplossing, het is niet de richting die we uit moeten.

Als we erin slagen om CO₂ op te slaan – en om dat veilig te kunnen doen, zijn nog heel wat technische ontwikkelingen nodig –, dan gaat dat over enkele tientallen miljoenen ton CO₂. Maar we produceren vandaag 55 miljard ton CO₂ per jaar. Dus zelfs voor het klimaat, waar het fundamentele debat toch om draait, is het helemaal geen oplossing.

Het IPCC legt uit dat we, als we zijn technische oplossingen uitvoeren, de CO₂-uitstoot over een paar jaar met 25 % zouden kunnen verminderen. Die richting moeten we inslaan en niet een waarbij we CO₂ blij en produceren, omdat we dat toch kunnen opslaan.

Laten we ook het voorzorgsbeginsel toepassen zoals we dat ook op andere domeinen zoals op

het vlak van gezondheid terecht doen. Laten we dus wachten met de goedkeuring van de tekst tot we bijvoorbeeld de inzichten van wetenschappers en antwoorden op onze bezorgdheden gekregen hebben. Zo niet zal het Parlement een standpunt innemen dat indruist tegen wat er nodig is om het klimaat te beschermen.

Ik geef nog twee overwegingen mee. Ten eerste, de overheden vragen de burgers regelmatig om via belastingen of andere maatregelen inspanningen te leveren voor het milieu, voor de ecologie, terwijl het niet de burgers zijn, die de keuze maken inzake de verpakkingen van de producten die ze kopen, of inzake het openbaar vervoer. Er bestaat anderzijds nog altijd terughoudendheid om bindende maatregelen op te leggen aan de grootste producenten van CO₂, zijnde de grote ondernemingen en de fossiele industrie in het bijzonder. Dat is werken met twee maten en twee gewichten, wat ik bijzonder verontrustend vind.

Ten tweede, welk signaal willen wij geven? Ofwel geven we het signaal dat we echt bezorgd zijn over het milieu en dat we geen oplossingen nastreven die gevaarlijk zijn voor het klimaat en het milieu, ofwel erkennen we dat er een verschil is tussen woorden en daden. In woorden zijn we in het Parlement allemaal bezorgd over het milieu, maar in daden zouden we blijven doen alsof er niets aan de hand is.

Ik verzoek u dan ook om de tekst niet goed te keuren en de discussie op zijn minst uit te stellen tot op bevredigende wijze is tegemoetgekomen aan de bezorgdheid van de wetenschappelijke wereld, bezorgdheid waaraan hier, naar ik aanneem, ook uiting zal worden gegeven.

La présidente:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2052/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2052/3)**

L'intitulé en français a été modifié par la

commission en "projet de loi portant assentiment à l'Amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets, adopté à Londres le 30 octobre 2009".

Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen, aangenomen te Londen op 30 oktober 2009".

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne sur l'échange et la protection mutuelle des informations classifiées, fait à Bruxelles le 15 octobre 2015 (2074/1-3)**

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la République de Finlande concernant la protection réciproque des informations classifiées, fait à Helsinki le 20 juillet 2016 (2075/1-3)**

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la République de Chypre sur la protection mutuelle des informations classifiées, fait à Bruxelles le 20 juillet 2015 (2085/1-3)**

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Hongrie sur l'échange et la protection mutuelle des informations classifiées, fait à Budapest le 21 septembre 2015 (2121/1-3)**

16 **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje inzake de uitwisseling en wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Brussel op 15 oktober 2015 (2074/1-3)**

- **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en**

de Republiek Finland inzake de wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Helsinki op 20 juli 2016 (2075/1-3)

- **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Cyprus inzake de wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Brussel op 20 juli 2015 (2085/1-3)**

- **Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Hongarije inzake de uitwisseling en wederzijdse bescherming van geclassificeerde informatie, gedaan te Boedapest op 21 september 2015 (2121/1-3)**

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces projets de loi. (*Assentiment*)

***Discussion générale limitée.
Beperkte algemene bespreking***

La discussion générale limitée est ouverte.
De beperkte algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur est Mme Jadin, qui s'en réfère à son rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

***Discussion des articles
Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**2074/1**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**2074/1**)

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De

stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2075/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2075/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2085/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2085/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2121/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2121/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 **Projet de loi portant assentiment à la Convention du Conseil de l'Europe contre le trafic d'organes humains, faite à Saint-Jacques-de-Compostelle le 25 mars 2015 (2173/1-3)**

17 **Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa tegen de handel in menselijke organen, gedaan te Santiago de Compostella op 25 maart 2015 (2173/1-3)**

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur is de heer De Maegd.

17.01 **Michel De Maegd**, rapporteur: Madame la présidente, madame la vice-première ministre, madame la ministre des Affaires étrangères, chers collègues, je me réfère à mon rapport écrit et je remercie les services pour leur travail.

Madame la présidente, je désire intervenir au nom du Mouvement réformateur sur la ratification de cette Convention du Conseil de l'Europe qui vise à lutter de façon plus efficace contre le trafic d'organes humains.

Lors de la précédente législature, la loi du 22 mai 2019 avait déjà mis le droit belge en conformité. Elle insérait de nouvelles infractions dans notre Code pénal et adaptait la procédure pénale pour étendre la compétence extraterritoriale des juridictions belges et permettre les écoutes téléphoniques.

Chers collègues, nous savons que le trafic d'organes est directement lié à la traite des êtres humains et à la marchandisation du corps humain. Se pose donc ici une question éthique fondamentale: comment mettre en place un système qui protège les victimes à qui l'on prélève des organes sans leur consentement, un système qui protège les victimes qui sont forcées de proposer leurs organes contre rémunération, un système qui réponde à la pénurie d'organes car

tous les patients en attente d'une greffe sont dans une situation très difficile, parfois tragique, un système qui réponde aux disparités économiques entre pays riches et pays pauvres, un système qui réponde aux inégalités des systèmes de santé, un système qui lutte contre l'appât du gain, lutte contre le tourisme médical dans des pays où les médecins, les donneurs volontaires et les personnes en besoin d'organes ferment les yeux sur leur conscience?

On sait que l'Agence de la biomédecine française collecte des informations sur trois cents malades qui sortent chaque année des listes d'attente de greffe sans qu'ils aient été officiellement greffés ni que leur état de santé ne se soit dégradé. Ces personnes sont repérées à travers des médicaments anti-rejet nécessaires dans le traitement a posteriori.

Nous avons besoin de l'éthique du corps médical. Il la possède de façon indubitable. Néanmoins, il n'est jamais inutile de sensibiliser à nouveau les uns et les autres afin qu'ils ne transgressent jamais un certain nombre de règles, même pour sauver la vie de leurs patients.

Nous avons besoin aussi de parler avec les patients en attente d'un organe, souvent vital pour eux. Toutes les pratiques, tous les moyens d'atteindre son but, même pour sauver sa propre vie, ne sont pas dignes de soi. Un organe volé dont le caractère sain est peut-être fragile peut entraîner des complications définitives pour un patient.

Nous avons besoin d'une coopération policière active pour lutter contre des médecins peu scrupuleux, des patients désespérés et des filières avides d'argent au détriment de la santé des donneurs comme des patients, en liaison, comme je le disais, avec le trafic d'êtres humains.

Chers collègues, la Belgique a désormais tous les instruments juridiques pour lutter efficacement contre cette forme d'esclavagisme moderne. Les professionnels de la Santé, de la police et de la Justice doivent travailler ensemble pour lutter contre ce fléau.

Nous devons, madame la présidente, être au courant des progrès de ce combat éthique.

Je vous remercie pour votre attention.

17.02 **Annick Ponthier** (VB): Mevrouw de voorzitster, mevrouw de minister, collega's, het wetsontwerp dat wij hier vandaag bespreken en

dat het verdrag van de Raad van Europa tegen de handel in menselijke organen ter instemming voorlegt, is van cruciaal belang. Ik kan in naam van alle parlementsleden spreken, wanneer ik dat hier vandaag opnieuw bevestig. Wij kunnen namelijk stellen dat de handel in menselijke organen vandaag nog altijd springlevend is en vaak ook nog gruwelijker is dan wij ons kunnen voorstellen. Die handel vindt ook overal ter wereld plaats, onder meer in Azië maar ook in Latijns-Amerika en andere landen, waar het vooral commercieel geïnspireerd is. De problematiek verdient dan ook alle aandacht.

Wij mogen echter niet ontkennen dat in sommige landen ook politieke factoren spelen. Ook dat moeten wij ter zake in het kader van de huidige bespreking extra durven te belichten, omdat volgens ons de meest schrijnende en meest mensonterende vorm van orgaanroof en orgaanhandel diegene is die door de staat wordt georganiseerd en gericht is tegen vervolgte minderheden. Het is omdat die toestand nog altijd wordt onderbelicht en te weinig bekend is, zelfs in dit Huis, wat wij bij de commissieleden hebben gemerkt tijdens de bespreking, dat ik de gelegenheid te baat neem, om over de problematiek nader uit te weiden.

Mevrouw de minister, collega's, u zal het mij vergeven dat ik mij nu specifiek richt op de situatie in China, hoewel, zoals ik al heb aangegeven, niet enkel in China de problematiek opduikt. China is namelijk een niet onbelangrijk land, wanneer het gaat over de problematiek van gedwongen orgaanhandel. Dadelijk zal blijken waarom ik graag even wil uitweiden.

Onlangs, enige maanden geleden, met name in juni 2021, trokken twaalf onafhankelijke VN-experts aan de alarmbel, waaronder de speciale VN-rapporteurs voor mensenhandel, marteling en het recht op vrijheid van godsdienst of levensovertuiging. Zij stelden op dat moment extreem gealarmeerd te zijn over het 'oogsten' van organen in China. Daarbij meldden zij dat de gedwongen orgaanroof een politieke kleur heeft, aangezien ze gericht is op specifiek etnische, taalkundige of religieuze minderheden.

Die personen worden gearresteerd zonder aangegeven reden en in hechtenis genomen, waar ze testen en onderzoeken ondergaan. De resultaten daarvan worden opgeslagen in een databank voor levende orgaanbronnen voor transplantatie. Harten, nieren, levers en hoornvliezen zouden de meest voorkomende organen zijn die worden verwijderd. Bij die

orgaanhandel zouden medische deskundigen, zoals chirurgen, anesthesisten en andere specialisten, betrokken zijn.

Deze mistoestanden zijn dus goed gedocumenteerd. Ik verwijs hierbij naar een aantal onderzoeken, ik zal niet in detail treden, maar ik verwijs bijvoorbeeld naar het onderzoek van de Canadese onderzoekers Matas en Kilgour in 2006, die ontdekten dat de Chinese autoriteiten de oorsprong niet konden of wilden bekendmaken van ongeveer 41.000 organen die door chirurgen getransplanteerd waren.

Er is ook het uitgebreide onderzoek door Chinaexpert Ethan Gutmann. Hij kwam tot de bevinding dat maar liefst 65.000 Falung Gongbeoefenaars vermoord werden in China vanwege hun organen. In 2019 was er de uitspraak van het onafhankelijke volkstribunaal, het Chinatribunaal, dat tot de conclusie kwam dat er geen enkele twijfel is over de gedwongen orgaanextracties op onder meer Falung Gongbeoefenaars en dat het dus overduidelijk gaat om een misdaad tegen de mensheid, dat lijkt mij evident.

Ik verwijs eveneens nog kort naar de statistieken van de Amerikaanse Dui Hua Foundation, die constateerde op basis van statistieken van het volkshooggerechtshof van China, de hoogste Chinese rechtbank, dat meer dan 40.000 mensen zouden veroordeeld zijn onder artikel 300. Voor alle duidelijkheid, dat artikel bestraft alle levensbeschouwingen die als dissident worden gezien ten aanzien van de communistische staatsideologie. Onder meer de Falung Gongaanhangers vallen daaronder. Ook mensenrechtenorganisatie Human Rights Without Frontiers concludeert dat de situatie eigenlijk alleen maar is verslechterd de laatste jaren.

Die verhalen achter de statistieken zijn voor velen onder ons en voor heel de wereld soms te gruwelijk om te geloven. Ze komen bijna rechtstreeks uit een goedkope horrorfilm en toch stapelen de bewijzen zich meer en meer op. Die aanklachten van orgaanroof zijn trouwens ook meer dan 15 jaar oud, het probleem is dus reeds ouder dan het verdrag van de Raad van Europa, dat vandaag met dit wetsontwerp ter instemming voorligt.

Ik kom nu tot de reden waarom ik hier kort over wil uitweiden. Intussen blijft de EU China beschouwen als een zakenpartner. Hoewel het Chinees-Europees investeringsakkoord op dit moment in de koelkast zit, gelukkig, blijft de export vanuit

China naar de EU toenemen, blijkt uit douanecijfers. Dit geldt ook voor de export vanuit de regio Xinjiang, waar de beruchte Chinese concentratiekampen voor etnische minderheden zich bevinden. Die export is met 131 % gestegen. Ik vind dit in het hele verhaal dat we hier vandaag bespreken, onaanvaardbaar en hypocriet.

Ook België heeft daarbij boter op het hoofd. We hebben in het begin van deze legislatuur gezien dat met de Pekingpolitiek die de premier in het vooruitzicht heeft gesteld, vooral wordt gefocust op openheid en samenwerking met China. Recent werd nog het bilaterale uitleveringsverdrag tussen België en China door de regering bekrachtigd. Ik moet het u niet zeggen, collega's en mevrouw de minister, mensenrechtenorganisaties die rapporteren over het lot van de slachtoffers van orgaanroof zoals in China, zijn over de verdragen absoluut niet te spreken. Minister Van Quickenborne heeft onlangs ook aangegeven dat door China wel degelijk om uitlevering van de vervolgte groepen wordt gevraagd. Ik wil niet verder nadenken over het lot van de eventueel uitgeleverde personen, maar in dit verhaal is de uitslag wel bekend, denk ik.

De slachtoffers en de organisaties met expertise zijn er alvast niet gerust in. Ik zou dat ook niet zijn, mevrouw de minister. Daarom wil ik nogmaals beklemtonen dat wij hier terecht aandacht aan besteden en dat wij het verdrag hier in het Parlement implementeren. De rapporteur was collega De Maegd van de MR.

Monsieur De Maegd, je ne revenais plus sur votre nom, même si on se voit régulièrement.

Zoals de heer De Maegd daarnet zei, het is een kwestie van sensibiliseren. Net om die reden neem ik de gelegenheid te baat om deze problematiek extra te duiden. Ik denk dat het duidelijk is dat wij in dit land moeten stoppen met de spagaat ten aanzien van China, dat een belangrijke betrokkene is in de hele orgaanhandel. We kunnen niet enerzijds resoluties vol mooie woorden over mensenrechten aannemen en anderzijds achter de schermen ons koehandeltje met Peking voortzetten. Op die manier reduceren wij eigenlijk al onze initiatieven, ter bescherming van de vervolgte minderheden en slachtoffers, tot hypocriete lippendienst.

Voor de Vlaams Belangfractie is het hoog tijd om de daad bij het woord te voegen. Die handelsrelaties, of alvast dat investeringsakkoord, en de verdragen met China moeten drastisch worden herbekeken en indien nodig opgeschort

als Peking geen concessies wil doen inzake mensenrechten. Zonder een gelijk speelveld inzake handel en investeringen houden wij die systemische repressie en onrechtstreeks ook de orgaanroof en orgaanhandel ten opzichte van minderheden in stand en blijft ook onze economische afhankelijkheid een gegeven. Ik hoop dat er daarin in de nabije toekomst andere standpunten zullen worden ingenomen. Het Vlaams Belang toont alvast de weg.

La **présidente**:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2173/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2173/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

18 **Projet de loi portant assentiment à l'amendement à l'article VI et au paragraphe A de l'article XIV du Statut de l'Agence internationale de l'énergie atomique, adopté le 1er octobre 1999 par la Conférence générale de l'Organisation (2180/1-3)**

18 **Wetsontwerp houdende instemming met de wijziging van artikel VI en van paragraaf A van artikel XIV van het Statuut van het Internationaal Atoomenergieagentschap, aangenomen op 1 oktober 1999 door de Algemene Conferentie van de Organisatie (2180/1-3)**

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur est M. Defossé, qui s'en réfère à son rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2180/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2180/1)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Chers collègues, nous devons attendre les résultats des travaux de la commission Économie afin de discuter du projet relatif à l'utilisation de précurseurs d'explosifs. Nous devons également attendre le résultat des travaux de la commission Santé pour aborder le projet relatif à l'accord de coopération.

18.01 **Barbara Pas** (VB): Als ik juist ingelicht ben, zijn de stemmingen in de commissie voor Economie net afgelopen.

De **voorzitter**: Zij hebben waarschijnlijk tijd nodig voor het verslag, zegt men mij.

18.02 **Melissa Depraetere** (Vooruit): De commissie voor Economie is inderdaad afgelopen. Ik kom net vandaar. Mevrouw Van Bossuyt is een mondeling verslag aan het voorbereiden.

De **voorzitter**: Daar is een beetje tijd voor nodig. Ik zal daarom de vergadering schorsen tot 17.30 uur.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 28 oktober 2021 om 17.30 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 28 octobre 2021 à 17 h 30.

De vergadering wordt gesloten om 17.03 uur.

La séance est levée à 17 h 03.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.